

Prince of Songkla University
Pattani Campus
ภาคผนวก

Prince of Songkla University
Pattani Campus
ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน สำนักงานเลขานุการ วิทยาลัยอิสลามศึกษา ☎ 087-2969194

ที่ มอ 751/ว

วันที่

ตุลาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.อับดุลเลาะ การินา

ด้วยนายสะอาด สอนยาแหละ รหัสนักศึกษา 5720420030 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา โรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม ในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา” โดยมี ดร.อับดุลฮาดี สะบูดิง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ ภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยในการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการวิจัยต่อไปพร้อมกันนี้ขอส่งแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และข้อมูลสำหรับผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอขอบคุณยิ่ง

(ดร.ยูโซะ ตาละ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน สำนักงานเลขานุการ วิทยาลัยอิสลามศึกษา ☎ 087-2969194

ที่ มอ 751/ว วันที่ ตุลาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อะห์มัด ยี่สุนทร

ด้วยนายสะอาด สนยาแหละ รหัสนักศึกษา 5720420030 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา” โดยมี ดร.อับดุลฮาดี สะบูดิง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ ภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยในการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการวิจัยต่อไปพร้อมกันนี้ขอส่งแบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ และข้อมูลสำหรับผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอขอบคุณยิ่ง

(ดร.ยูโซะ ตาละ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน สำนักงานเลขานุการ วิทยาลัยอิสลามศึกษา ☎ 087-2969194

ที่ มอ 751/ว วันที่ ตุลาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.อับรอฮีม ณรงค์รักษาเขต

ด้วยนายสะอาด สนยาแหละ รหัสนักศึกษา 5720420030 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา” โดยมี ดร.อับดุลฮาดี สะบูดิง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ ภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยในการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการวิจัยต่อไปพร้อมกันนี้ขอส่งแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และข้อมูลสำหรับผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอขอบคุณยิ่ง

(ดร.ยูโซะ ตาละ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

ที่ ศธ ๐๕๒๑.๒.๐๘/ว

วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ถน
เจริญประดิษฐ์ ตำบลรูสะมิแล
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ๙๔๐๐๐

มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัยเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ชุด

ด้วยนายสะอาด สนยาแหละ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา” โดยมี ดร.อับดุลฮาดี สะบูดีง และ ดร.อับดุลฮาติม เอ็งเปีย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในกรณีนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากบุคลากรครูสอนศาสนาในสังกัดของท่าน เกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์บุคลากรครูสอนศาสนาในสังกัดของท่าน โปรดกรุณาให้ข้อมูลในครั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ในการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ยูโซะ ตาละ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์ ๐๘-๗๒๙๖-๙๑๙๔

โทรสาร ๐-๗๓๓๔-๘๗๒๖

ที่ ศธ ๐๕๒๑.๒.๐๘/ว

วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ถน
เจริญประดิษฐ์ ตำบลรุสะมิแล
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ๙๔๐๐๐

มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญร่วมลงพื้นที่เก็บข้อมูลวิจัยภาคสนามเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่ม
อิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

เรียน คุณซาฟารี เทาะไบ

ด้วยนายสะอาด สอนยาแหละ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา
วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
“การใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอจะ
นะ จังหวัดสงขลา” โดยมี ดร.อับดุลฮาดี สะบูติง และ ดร.อับดุลฮาكيم เอ็งปียา เป็นอาจารย์ที่
ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษาได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และเป็น
บุคคลในพื้นที่อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่าน โปรดกรุณาร่วมลงพื้นที่เก็บ
ข้อมูลวิจัยภาคสนามดังกล่าว ในวันที่ ๒๕ เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ถึงวัน ๒๗ เดือนมกราคม พ.ศ.
๒๕๖๐ เพื่อเป็นประโยชน์ในการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ยูโซะ ตาละ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์ ๐๘-๗๒๙๖-๙๑๙๔

โทรสาร ๐-๗๓๓๔-๘๗๒๖

ที่ ศธ ๐๕๒๑.๒.๐๘/ว

วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ถน
เจริญประดิษฐ์ ตำบลรูสะมิแล
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ๙๔๐๐๐

มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ชุด

ด้วยนายสะอาด สนยาแหละ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา” โดยมี ดร.อับดุลฮาดี สะบูดีง และ ดร.อับดุลฮาติม เอ็งปียา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากบุคลากรครูสอนศาสนาในสังกัดของท่าน เกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์บุคลากรครูสอนศาสนาในสังกัดของท่าน โปรดกรุณาให้ข้อมูลในครั้งนี เพื่อเป็นประโยชน์ในการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ยูโซะ ตาละ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์ ๐๘-๗๒๙๖-๙๑๙๔

โทรสาร ๐-๗๓๓๔-๘๗๒๖

Prince of Songkla University
Patani Campus
ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
การใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา
ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
ในอำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา

คำชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา
2. แบบสอบถามมี 4 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 สภาพการการใช้สื่อการเรียนการสอน
 - ตอนที่ 3 ปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอน
 - ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอน
3. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ เพื่อให้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้
4. การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานของท่าน แต่จะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการใช้สื่อการเรียนการสอนต่อไป
5. คำตอบของท่าน ผู้วิจัยจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ โดยจะนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น

ขออัสสลอฮ์ ³ผู้ ทรงประทานความดีงามให้แก่ท่าน และผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายสะอาด สนยาแหละ
นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาอิสลาม
ศึกษา
คณะบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดเติมค่าลงในช่องว่างและใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ ที่กำหนดให้ตามความ

เป็นจริง

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ภูมิลำเนา

- สงขลา ปัตตานี ยะลา
 นราธิวาส สตูล อื่น ๆ โปรดระบุ

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

4.1 ระดับการศึกษาทางศาสนา

- อิบติดาอียะฮ์ มตะวัสสิฎะฮ์ ฆานะวียะฮ์
 ปริญญาตรี ปริญญาโท อื่น ๆ โปรดระบุ

4.2 ระดับการศึกษาทางสามัญ

- ประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 มัธยมศึกษาปีที่ 6
 อนุปริญญา ปริญญาตรี ปริญญาโท
 อื่น ๆ โปรดระบุ.....

5. ประสบการณ์สอน.....ปี

6. ระดับที่สอน

- ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

7. รายวิชาหลักที่สอน

- อัลกุรอาน อัลฮะดีษ อัลอะกีดะฮ์
 อัลฟิกฮ์ อัตตารีค อัลอัคลาภ
 ภาษาอาหรับ ภาษามลายู

8. ขนาดของโรงเรียน

- ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 1 - 120 คน)
 ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121 - 600 คน)
 ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 601 - 1,500 คน)

ตอนที่ 2 ระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับระดับการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา มี 5 ด้านดังนี้

- 1.1 ด้านบุคคล (การเชิญบุคลากรมาแสดงประกอบการสอน)
- 1.2 ด้านวัสดุ
- 1.3 ด้านอาคารสถานที่
- 1.4 ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์
- 1.5 ด้านกิจกรรม เทคนิค และวิธีการ

2. โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับระดับการใช้สื่อการเรียนการสอนตามระดับการใช้สื่อในแต่ละด้าน ดังนี้

- 2.1 ใช้บ่อยครั้ง (4)
- 2.2 ใช้ค่อนข้างบ่อย (3)
- 2.3 ใช้นาน ๆ ครั้ง (2)
- 2.4 ใช้น้อยมาก (1)

ข้อ	ระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน	ระดับการใช้สื่อ			
		บ่อยครั้ง (4)	ค่อนข้างบ่อย (3)	นาน ๆ ครั้ง (2)	น้อยมาก (1)
1. ด้านบุคคล (การเชิญบุคลากรมาแสดงประกอบการสอน)					
1.1	การเชิญวิทยากรภายในโรงเรียน				
1.2	การเชิญวิทยากรภายนอกโรงเรียน				
1.3	การเชิญบอบอปอเนาะในเขตพื้นที่				
1.4	การเชิญโต๊ะอิมามในเขตพื้นที่				
1.5	การเชิญโต๊ะครูในเขตพื้นที่				
1.6	การเชิญคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด				
2. ด้านวัสดุ					
2.1	ภาพนิ่ง หรือภาพโปสเตอร์				

ข้อ	ระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน	ระดับการใช้สื่อ			
		บ่อยครั้ง (4)	ค่อนข้างบ่อย (3)	นาน ๆ ครั้ง (2)	น้อยมาก (1)
2.2	บทอ่าน หรือบทสนทนา				
2.3	บัตรคำ หรือแถบประโยค				
2.4	ใบงาน				
2.5	ของจริง				
2.6	แบบจำลอง				
2.7	แผนที่ หรือลูกโลก				
2.8	แผนภูมิ หรือแผนผัง				
2.9	แผ่นพับ หรือแผ่นใส				
2.10	เครื่องหมาย หรือรูปภาพ				
2.11	กระดาน				
2.12	แผ่นชาร์ตเพื่อเสนอรูปแบบประโยค				
2.13	ภาพพลิก				
2.14	ป้ายนิเทศ				
2.15	รูปถ่าย				
2.16	หนังสือแบบเรียน				
2.17	หนังสือคู่มือสำหรับครูผู้สอน				
2.18	จุลสาร วารสาร หรือบทความวารสารวิชาการ				
2.19	เอกสารแนบแนว				
2.20	แผ่น CD VCD หรือ DVD				
2.21	เทปบันทึกเสียง				
2.22	USB แฟลชไดร์ฟ Flash Drive				
3. ด้านอาคารสถานที่					
3.1	ชั้นเรียนของผู้เรียน				
3.2	ห้องสมุดภายในโรงเรียน				
3.3	ห้องปฏิบัติการทางภาษา				

ข้อ	ระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน	ระดับการใช้สื่อ			
		บ่อยครั้ง (4)	ค่อนข้างบ่อย (3)	นาน ๆ ครั้ง (2)	น้อยมาก (1)
3.4	ห้องคอมพิวเตอร์				
3.5	หอประชุม				
3.6	สนาม หรือที่ร่มภายในโรงเรียน				
3.7	ศูนย์อาหาร				
3.8	โรงงาน				
3.9	ตลาด				
3.10	สถานที่ทางประวัติศาสตร์				
3.11	พิพิธภัณฑ์				
4. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์					
4.1	เครื่องบันทึกเสียง				
4.2	ชุดเครื่องเสียง				
4.3	โทรทัศน์				
4.4	วิทยุ				
4.5	คอมพิวเตอร์				
4.6	Laptop				
4.7	Smart Phone				
4.8	เครื่องถ่ายเอกสาร				
4.9	เครื่องพิมพ์เอกสาร				
5. ด้านกิจกรรม เทคนิค และวิธีการ					
5.1	บทเรียนสำเร็จรูป				
5.2	ละคร				
5.3	ชุดแสดงนิทรรศการ				
5.4	การสร้างสถานการณ์จำลอง				
5.5	ทัศนศึกษานอกสถานที่				

ข้อ	ระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน	ระดับการใช้สื่อ			
		บ่อยครั้ง (4)	ค่อนข้างบ่อย (3)	นาน ๆ ครั้ง (2)	น้อยมาก (1)
5.6	เกมส์				
5.7	ฝึกปฏิบัติให้สถานการณ์จริง				
5.8	การสอนแบบศูนย์การเรียน				
5.9	ชุดการสอน				
5.10	บทเรียนคอมพิวเตอร์				
5.11	การสอนแบบโครงงาน				
5.12	การสอนแบบแก้ปัญหา				
5.13	กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์				
5.14	การสอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ				
5.15	การเรียนรู้เป็นรายบุคคล				
5.16	การบรรยาย				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา มี 6 ด้าน ดังนี้

- 1.1 ด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน
- 1.2 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์
- 1.3 ด้านการเลือก ดัดแปลง หรือออกแบบสื่อ
- 1.4 ด้านการใช้สื่อ
- 1.5 ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน
- 1.6 ด้านการประเมินผล

2. โปรดอ่านข้อคำถามในแบบสอบถามให้เข้าใจ และพิจารณาว่าท่านมีปัญหาอยู่ในข้อใดเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา แล้วโปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

- 2.1 เห็นด้วย เมื่อท่านคิดว่าเป็นปัญหาในการใช้สื่อ
- 2.2 ไม่เห็นด้วย เมื่อท่านคิดว่าไม่ใช่ปัญหาในการใช้สื่อ

ข้อ	รายการ	ปัญหากระบวนการใช้สื่อ	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน			
1.1	ครูขาดการวิเคราะห์สื่อให้เหมาะสมกับวัยผู้เรียน		
1.2	ครูขาดการวิเคราะห์สื่อให้เหมาะสมกับความรู้พื้นฐานผู้เรียน		
1.3	ครูขาดการวิเคราะห์สื่อให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน		
1.4	ครูขาดการวิเคราะห์สื่อให้เหมาะสมกับความสามารถทางภาษาผู้เรียน		
1.5	ครูขาดการวิเคราะห์สื่อให้เหมาะสมกับทัศนคติต่อวิชากับผู้เรียน		
1.6	ครูไม่มีการทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนก่อนใช้สื่อในการเรียนการสอน		
ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์			
2.1	ครูไม่ได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนที่เรียนจบบทเรียนแล้วจะสามารถบรรลุถึงสิ่งที่ตั้งเป้าหมายไว้ให้ชัดเจน		

ข้อ	รายการ	ปัญหากระบวนการใช้สื่อ	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
2.2	ครูไม่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ให้ครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์หลังจากการใช้สื่อ		
2.3	ครูไม่ทราบถึงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของการจัดการเรียนการสอนทำให้ไม่สามารถเลือกใช้สื่อได้ถูกต้อง		
2.4	ครูไม่ทราบถึงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของการจัดการเรียนการสอนทำให้ไม่สามารถกำหนดแนวทางการประเมินผลได้ถูกต้องครอบคลุม		
ด้านการเลือก ดัดแปลง หรือออกแบบสื่อ			
3.1	สื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ไม่หลากหลาย และไม่ค่อยเพียงพอกับการจัดการเรียนการสอน		
3.2	สื่อที่มีอยู่ชำรุด ไม่สะดวกกับการจัดการเรียนการสอน		
3.3	ขาดทักษะในการดัดแปลงสื่อที่มีอยู่แล้วให้มีคุณภาพดีขึ้น		
3.4	ขาดทักษะการออกแบบและผลิตสื่อใหม่ ๆ		
3.5	ขาดงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาสื่อ และอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน		
3.6	สื่อการเรียนการสอนบางชนิดไม่เหมาะสมต่อผู้เรียนทำให้เป็นอุปสรรคในการเลือกใช้สื่อ		
3.7	ครูขาดทักษะในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมแต่ละกิจกรรมการเรียนการสอน		
3.8	ครูขาดทักษะในการเลือกใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน		
3.9	เลือกสื่อการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน		
3.10	ครูขาดทักษะในการใช้สื่อการเรียนการสอนจึงไม่เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทนั้น ๆ		
ด้านการใช้สื่อ			
4.1	ใช้รูปแบบสื่อที่ไม่หลากหลายในการจัดกิจกรรมแต่ละบทเรียน		
4.2	ครูขาดทักษะในการติดตั้งเครื่องมือเกี่ยวกับสื่อบางชนิดด้วยตนเอง		
4.3	ขาดงบประมาณด้านการเตรียมสื่อการเรียนการสอน		

ข้อ	รายการ	ปัญหากระบวนการใช้สื่อ	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
4.4	จำนวนคาบสอนของครูมีมาก ทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอในการเตรียมสื่อการเรียนการสอน		
4.5	โรงเรียนไม่มีคู่มือ ตำรา เอกสารทางวิชาการอย่างเพียงพอ		
4.6	โรงเรียนขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการผลิตสื่อการเรียนการสอน		
4.7	โรงเรียนขาดเจ้าหน้าที่ที่จะอำนวยความสะดวก และให้บริการในการเตรียมสื่อการเรียนการสอน		
4.8	ไม่มีห้องปฏิบัติการเฉพาะสำหรับการใช้สื่อการเรียนการสอนบางประเภท		
4.9	พื้นที่ห้องเรียนคับแคบเกินไปทำให้เป็นอุปสรรคในการใช้เทคนิคการสอนบางเทคนิค		
4.10	ครูไม่มีเวลาทดลองใช้สื่อการเรียนการสอนให้ชำนาญก่อนการใช้สื่อ		
4.11	ครูไม่เตรียมเอกสารอื่น ๆ ประกอบการใช้สื่อ		
4.12	ครูไม่มีเวลาเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมก่อนการใช้สื่อ		
4.13	การใช้สื่อการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้		
4.14	ครูไม่สนใจตอบข้อซักถาม อธิบาย หรือชี้แนะปัญหาเพิ่มเติม		
4.15	ครูไม่มีเวลาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมการใช้สื่อการเรียนการสอน		
4.16	สื่อการเรียนการสอนขัดข้องขณะการใช้ทำให้การสอนไม่ต่อเนื่อง		
4.17	ผู้เรียนไม่สามารถมองเห็นสื่อการเรียนการสอนขณะใช้อย่างทั่วถึง		
4.18	การใช้สื่อการเรียนการสอนไม่กระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียน		
4.19	หลังการใช้สื่อ ไม่มีการจัดเก็บสื่อให้อยู่ในสภาพที่เรียบร้อยพร้อมใช้ในครั้งต่อไป		
4.20	ครูไม่สามารถควบคุมชั้นเรียนให้ผู้เรียนมีความสนใจสื่อที่ได้นำเสนอ		
4.21	ครูไม่ใช้สื่อ นำเข้าสู่บทเรียน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ และเป็นการสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียน		
4.22	ครูไม่ใช้สื่อ ประกอบชั้นดำเนินการสอนเพื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน		

ข้อ	รายการ	ปัญหากระบวนการใช้สื่อ	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
4.23	ครูไม่ใช้สื่อประกอบชิ้นสรุปเนื้อหาในบทเรียน		
4.24	ครูไม่ใช้สื่อประกอบชิ้นการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง		
ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน			
5.1	ครูไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นภายหลังที่ได้ใช้สื่อ		
5.2	ครูไม่ได้เสนอความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อเสนอผลงานโดยการใช้สื่อ		
5.3	ครูและผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการออกแบบการผลิตและการใช้สื่อ		
5.4	ครูไม่ให้ผลย้อนกลับทันทีเมื่อผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นภายหลังการใช้สื่อ เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องของผู้เรียน		
5.5	ครูไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีการตอบสนองผลจากการใช้สื่อ		
5.6	ครูไม่ได้เสริมแรงให้ผู้เรียนภายหลังการใช้สื่อ		
ด้านการประเมินผล			
6.1	ครูไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ประเมินผลการใช้สื่อในชั้นเรียน		
6.2	ครูและผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การใช้สื่อ		
6.3	ครูใช้เทคนิคและเครื่องมือวัดผลไม่เหมาะสมกับเป้าหมายการใช้สื่อ		
6.4	ครูเลือกใช้การทดสอบไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อ		
6.5	ครูขาดการประเมินผลความสำเร็จของผู้เรียนที่เกิดจากการใช้สื่อ		
6.6	ครูไม่ได้นำผลการประเมินไปพัฒนาปรับปรุงการใช้สื่อ		

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอน

คำชี้แจง

โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ ที่ท่านประสบเกี่ยวกับสภาพและปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน

1.1 ด้านบุคคล (การเชิญบุคลากรมาแสดงประกอบการสอน)

.....

.....

.....

1.2 ด้านวัสดุ

.....

.....

.....

1.3 ด้านอาคารสถานที่

.....

.....

.....

1.4 ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์

.....

.....

.....

1.5 ด้านกิจกรรม เทคนิค และวิธีการ

.....

.....

.....

2. แนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอน

2.1 ด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน

.....

.....

.....

2.2 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์

.....

.....

.....

2.3 ด้านการเลือก ตัดแปลง หรือออกแบบสื่อ

.....

.....

.....

2.4 ด้านการใช้สื่อ

.....

.....

.....

2.5 ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน

.....

.....

.....

2.6 ด้านการประเมินผล

.....

.....

.....

**ขอความกรุณาตรวจสอบอีกครั้งว่าท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อทุกตอนแล้ว
ด้วยความเคารพอย่างสูง**

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง

การใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา
ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
ในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

คำชี้แจงเกี่ยวกับแบบสัมภาษณ์

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

2. แบบสัมภาษณ์มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตำแหน่ง.....วุฒิทางการศึกษา (ศาสนา).....
(สามัญ).....ประสบการณ์ในการทำงาน.....ปี
วันเดือนปีที่สัมภาษณ์..... เวลาที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอน แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น

1. แนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน

1.1 ด้านบุคคล (การเชิญบุคลากรมาแสดงประกอบการสอน)

.....

.....

.....

1.2 ด้านวัสดุ

.....

.....

.....

1.3 ด้านอาคารสถานที่

.....

.....

.....

1.4 ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์

.....

.....

.....

1.5 ด้านกิจกรรม เทคนิค และวิธีการ

.....

.....

.....

2. แนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอน

2.1 ด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน

.....

.....

.....

2.2 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์

.....

.....

.....

2.3 ด้านการเลือก ตัดแปลง หรือออกแบบสื่อ

.....

.....

.....

2.4 ด้านการใช้สื่อ

.....

.....

.....

2.5 ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน

.....

.....

.....

2.6 ด้านการประเมินผล

.....

.....

.....

****ขอขอบคุณในความร่วมมือเป็นอย่างสูง****

ภาคผนวก ค
ค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
(Item Objective Index : IOC)

ผลการตรวจหาค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม
(Item Objective Index : IOC)

ข้อ	ระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	สรุปความ สอดคล้อง
ด้านบุคคล (การเชิญบุคลากรภายนอกมาแสดงประกอบการสอน)							
1	การเชิญครูสอนศาสนาภายนอกโรงเรียนเข้ามาให้ความรู้ กับผู้เรียน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
2	การเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญภายนอกโรงเรียนเข้ามาให้ ความรู้กับผู้เรียน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
3	การเชิญบอปปอเนาะในเขตพื้นที่เข้ามาให้ความรู้กับ ผู้เรียน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
4	การเชิญโต๊ะอิมามในเขตพื้นที่เข้ามาให้ความรู้กับผู้เรียน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
5	การเชิญโต๊ะครูในเขตพื้นที่เข้ามาให้ความรู้กับผู้เรียน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
6	การเชิญคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเข้ามาให้ ความรู้กับผู้เรียน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
ด้านวัสดุ							
7	ภาพนิ่ง หรือภาพโปสเตอร์	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
8	บทอ่าน หรือบทสนทนา	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
9	บัตรคำ หรือแถบประโยค	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
10	ใบงาน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
11	ของจริง	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
12	แบบจำลอง	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
13	แผนที่ หรือลูกโลก	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
14	แผนภูมิ หรือแผนผัง	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
15	แผ่นพับ หรือแผ่นใส	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
16	เครื่องหมาย หรือรูปภาพ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
17	กระดาน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
18	แผ่นชาร์ตเพื่อเสนอรูปแบบประโยค	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	ระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	สรุปความ สอดคล้อง
19	ภาพพลิก	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
20	ป้ายนิเทศ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
21	รูปถ่าย	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
22	หนังสือแบบเรียน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
23	หนังสือคู่มือสำหรับครูผู้สอน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
24	จุลสาร วารสาร หรือบทความวารสารวิชาการ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
25	เอกสารแนบแนว	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
26	แผ่น CD VCD หรือ DVD	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
27	เทปบันทึกเสียง	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
28	USB แฟลชไดรฟ์ Flash Drive	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
ด้านอาคารสถานที่							
29	ชั้นเรียนของผู้เรียน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
30	ห้องสมุดภายในโรงเรียน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
31	ห้องปฏิบัติการทางภาษา	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
32	ห้องคอมพิวเตอร์	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
33	หอประชุม	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
34	สนาม หรือที่ร่มภายในของโรงเรียน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
35	โรงงาน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
36	ตลาด	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
37	สถานที่ทางประวัติศาสตร์	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
38	พิพิธภัณฑ์	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์							
39	เครื่องบันทึกเสียง	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
40	ชุดเครื่องเสียง	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
41	โทรทัศน์	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
42	วิทยุ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
43	คอมพิวเตอร์	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
44	Laptop	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	ระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	สรุปความ สอดคล้อง
45	Smart Phone	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
46	เครื่องถ่ายเอกสาร	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
47	เครื่องพิมพ์เอกสาร	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
ด้านกิจกรรม เทคนิค และวิธีการ							
48	บทบาทสมมติ	0	1	1	2	.66	สอดคล้อง
49	บทเรียนสำเร็จรูป	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
50	ละคร	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
51	ชุดแสดงนิทรรศการ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
52	การสร้างสถานการณ์จำลอง	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
53	ทัศนศึกษานอกสถานที่	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
54	เกม	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
55	ฝึกปฏิบัติให้สถานการณ์จริง	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
56	การสอนแบบศูนย์การเรียน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
57	ชุดการสอน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
58	บทเรียนคอมพิวเตอร์	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
59	การสอนแบบโครงงาน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
60	การสอนแบบแก้ปัญหา	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
61	กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
62	การสอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
63	การเรียนรู้เป็นรายบุคคล	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
64	การบรรยาย	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	ปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอน	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	สรุปความ สอดคล้อง
ด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน							
1	ครูขาดการวิเคราะห์สื่อให้เหมาะสมกับวัยผู้เรียน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
2	ครูขาดการวิเคราะห์สื่อให้เหมาะสมกับความรู้พื้นฐานผู้เรียน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
3	ครูขาดการวิเคราะห์สื่อให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
4	ครูขาดการวิเคราะห์สื่อให้เหมาะสมกับความสามารถทางภาษาผู้เรียน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
5	ครูขาดการวิเคราะห์สื่อให้เหมาะสมกับทัศนคติต่อวิชาที่จะสอนต่อผู้เรียน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
6	ครูไม่มีการทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนก่อนใช้สื่อในการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์							
7	ครูไม่ได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนที่เรียนจบบทเรียนแล้วจะสามารถบรรลุถึงสิ่งที่ตั้งเป้าหมายไว้ให้ชัดเจน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
8	ครูไม่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ให้ครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลังจากการใช้สื่อ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
9	ครูไม่ทราบถึงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของการจัดการเรียนการสอนทำให้ไม่สามารถเลือกใช้สื่อได้ถูกต้อง	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
10	ครูไม่ทราบถึงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของการจัดการเรียนการสอนทำให้ไม่สามารถกำหนดแนวทางการประเมินผลได้ถูกต้องครอบคลุม	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
ด้านการเลือก ดัดแปลง หรือออกแบบสื่อ							
11	สื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ไม่หลากหลาย และไม่ค่อยเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
12	สื่อที่มีอยู่ชำรุด ไม่สะดวกกับการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	ปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอน	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	สรุปความ สอดคล้อง
13	ขาดทักษะในการดัดแปลงสื่อที่มีอยู่แล้วให้มีคุณภาพดีขึ้น	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
14	ขาดทักษะการออกแบบและผลิตสื่อใหม่ ๆ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
15	ขาดงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาสื่อ และอุปกรณ์ ประกอบการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
16	สื่อการเรียนการสอนบางชนิดไม่เหมาะสมต่อผู้เรียนทำให้ เป็นอุปสรรคในการเลือกใช้สื่อ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
17	ครูขาดทักษะในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่ เหมาะสมแต่ละกิจกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
18	ครูขาดทักษะในการเลือกใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน	0	1	1	2	.66	สอดคล้อง
19	เลือกสื่อการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับระดับชั้นของ ผู้เรียน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
20	ครูขาดทักษะในการใช้สื่อการเรียนการสอนจึงไม่เลือกใช้ สื่อการเรียนการสอนประเภทนั้น ๆ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
ด้านการใช้สื่อ							
21	ใช้รูปแบบสื่อที่ไม่หลากหลายในการจัดกิจกรรมแต่ละ บทเรียน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
22	ครูขาดทักษะในการติดตั้งเครื่องมือเกี่ยวกับสื่อบางชนิดได้ ด้วยตนเอง	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
23	ขาดงบประมาณด้านการเตรียมสื่อการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
24	จำนวนคาบสอนของครูมีมาก ทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอใน การเตรียมสื่อการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
25	โรงเรียนไม่มีคู่มือ ตำรา เอกสารทางวิชาการอย่าง เพียงพอ	0	1	1	2	.66	สอดคล้อง
26	โรงเรียนขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการผลิตสื่อการ เรียนการสอน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
27	โรงเรียนขาดเจ้าหน้าที่ที่จะอำนวยความสะดวก และ ให้บริการในการเตรียมสื่อการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	ปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอน	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	สรุปความ สอดคล้อง
28	ไม่มีห้องปฏิบัติการเฉพาะสำหรับการใช้สื่อการเรียนการสอนบางประเภท	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
29	พื้นที่ห้องเรียนคับแคบเกินไปทำให้เป็นอุปสรรคในการใช้เทคนิคการสอนบางเทคนิค	0	1	1	2	.66	สอดคล้อง
30	ครูไม่มีเวลาทดลองใช้สื่อการเรียนการสอนให้ชำนาญก่อนการใช้สื่อ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
31	ครูไม่เตรียมเอกสารอื่น ๆ ประกอบการใช้สื่อ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
32	ครูไม่มีเวลาเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมก่อนการใช้สื่อ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
33	การใช้สื่อการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
34	ครูไม่สนใจตอบข้อซักถาม อธิบาย หรือชี้แนะปัญหาเพิ่มเติม	0	1	1	2	.66	สอดคล้อง
35	ครูไม่มีเวลาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมการใช้สื่อการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
36	สื่อการเรียนการสอนขัดข้องขณะการใช้ทำให้การเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
37	ผู้เรียนไม่สามารถมองเห็นสื่อการเรียนการสอนขณะใช้อย่างทั่วถึง	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
38	การใช้สื่อการเรียนการสอนไม่กระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
39	หลังการใช้สื่อ ไม่มีการจัดเก็บสื่อให้อยู่ในสภาพที่เรียบร้อยพร้อมใช้ในครั้งต่อไป	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
40	ครูไม่สามารถควบคุมชั้นเรียนให้ผู้เรียนมีความสนใจสื่อที่ได้นำเสนอ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
41	ครูไม่ใช้สื่อนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ และเป็นการสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
42	ครูไม่ใช้สื่อประกอบขั้นตอนการเรียนการสอนเพื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	ปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอน	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	สรุปความ สอดคล้อง
43	ครูไม่ใช้สื่อประกอบชั้นสรุปเนื้อหาในบทเรียน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
44	ครูไม่ใช้สื่อประกอบชั้นการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน							
45	ครูไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นภายหลังที่ได้ใช้สื่อ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
46	ครูไม่ได้นำเสนอความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการนำเสนอผลงานด้วยการใช้สื่อ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
47	ครูและผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการออกแบบการผลิตและการใช้สื่อ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
48	ครูไม่ให้ผลย้อนกลับทันทีเมื่อผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นภายหลังการใช้สื่อ เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องของผู้เรียน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
49	ครูไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีการตอบสนองผลจากการใช้สื่อ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
50	ครูไม่ได้เสริมแรงให้ผู้เรียนภายหลังการใช้สื่อ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
ด้านการประเมินผล							
51	ครูไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ประเมินผลการใช้สื่อในชั้นเรียน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
52	ครูและผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การใช้สื่อ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
53	ครูใช้เทคนิคและเครื่องมือวัดผลไม่เหมาะสมกับเป้าหมายการใช้สื่อ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
54	ครูเลือกใช้การทดสอบไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
55	ครูขาดการประเมินผลความสำเร็จของผู้เรียนที่เกิดจากการใช้สื่อ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
56	ครูไม่ได้นำผลการประเมินไปพัฒนาปรับปรุงการใช้สื่อ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	แนวทางการพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอน	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	แปรมผล
1. แนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน							
1.1	ด้านบุคคล (การเชิญบุคลากรมาแสดงประกอบการสอน)	1	1	0	2	.66	สอดคล้อง
1.2	ด้านวัสดุ	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
1.3	ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
1.4	ด้านกิจกรรม เทคนิค และวิธีการ	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
1.5	ด้านอาคารสถานที่	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
2. แนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอน							
2.1	ด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
2.2	ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
2.3	ด้านการเลือก ตัดแปลง หรือออกแบบสื่อ	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
2.4	ด้านการใช้สื่อ	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
2.5	ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
2.6	ด้านการประเมินผล	1	1	1	3	1	สอดคล้อง

ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียน
เอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

1. ระดับการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา
อิสลาม ในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

1.1 ด้านบุคคล	เท่ากับ	.795
1.2 ด้านวัสดุ	เท่ากับ	.913
1.3 ด้านอาคารสถานที่	เท่ากับ	.779
1.4 ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์	เท่ากับ	.866
1.5 ด้านกิจกรรมเทคนิคและวิธีการ	เท่ากับ	.814
ค่าความเชื่อมั่นภาพรวม	เท่ากับ	.951

2. ปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอน
ศาสนาอิสลาม ในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

1.1 ด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน	เท่ากับ	.879
1.2 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์	เท่ากับ	.940
1.3 ด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อ	เท่ากับ	.879
1.4 ด้านการใช้สื่อ	เท่ากับ	.941
1.5 ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน	เท่ากับ	.886
1.6 ด้านการประเมินผล	เท่ากับ	.881
ค่าความเชื่อมั่นภาพรวม	เท่ากับ	.971

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .938

Prince of Songkla University
ภาคผนวก ง
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
Patani Campus

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.อับดุลเลาะ การ์รีนา
ตำแหน่ง ประธานหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. รองศาสตราจารย์ ดร.อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อะห์มัด ยี่สุนทรง
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

Prince of Songkla University
Pattani Campus

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ผู้ทรงกรุณาปรานี ผู้ทรงเมตตาเสมอ

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก จ

สรุปเนื้อหาความบทสัมภาษณ์การวิจัย

สรุปเนื้อความบทสัมภาษณ์การวิจัย

1. สรุปบทสัมภาษณ์คนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์ เป็นบริหารโรงเรียนขนาดกลาง วุฒิกการศึกษา ศศ.บ. ศาสนศาสตร์ ป.โท บริหารการศึกษา อายุ 31 ปี มีประสบการณ์ทำงาน 7 ปี โดยรับตำแหน่งผู้บริหาร 2 ปี และสัมภาษณ์เมื่อ เวลา 16.00 น.

ผู้วิจัย : “อาจารย์คิดว่าระดับการใช้สื่อในภาพรวมของโรงเรียนมากน้อยแค่ไหน”

ผู้ตอบสัมภาษณ์ : “โรงเรียนมีการใช้สื่อบุคคลมากที่สุด และใช้หนังสือประกอบบรรยายการสอน มีแบบฝึกหัดบ้าง โดยการขึ้นกระดานเป็นบางครั้ง มีการเชิญโต๊ะครูปอเนาะ โต๊ะอิمامมาสอนในรายวิชาศาสนา เนื่องจากโรงเรียนได้เน้นการสอนในรูปแบบของสถาบันปอเนาะในเขตพื้นที่ เช่น บาลาฆาะ ดุษฟาตุลชะดีช ฟิกฮฺ เน้นการท่องจำ โดยกลุ่มภาษาได้ใช้สื่ออย่างหลากหลายมากกว่ากลุ่มศาสนา ส่วนวิชาอัลกุรอานได้ใช้เพียงอัลกุรอานโดยตรงผ่านผู้สอน โดยวิธีการบรรยาย และส่วนมากสอนโดยเน้นสถานที่ห้องเรียน ชุมศาลาสนามบริเวณโรงเรียน ยังไม่ค่อยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สมัยใหม่ โดยระดับชั้นเรียนสูง ๆ (ชานะวีย์) คนที่เชิญมาจะทำการเขียน แล้วให้ครูพิมพ์เป็นเอกสารในการสอบวัดระดับ จำนวน 18 คน ตามกำหนดตารางที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ บุคคลภายนอกใช้บ่อยมาก การทำกิจกรรมศาสนาเป็นหลัก และมีความสัมพันธ์กับชุมชน มีชุมชนโต๊ะลูกบา การปั้นเยาวชนให้มีทักษะการปฏิบัติในลักษณะเดียวกับสถาบันปอเนาะ ซึ่งนักเรียนจะต้องเป็นผู้นำในการนำคูอาห์ในพิธีกรรมต่าง ๆ ทางศาสนา เช่น เมื่อคนตาย อิمامละหมาดตะรอวียะฮฺ ตามประเพณีของกลุ่มพื้นที่ของชุมชน เป็นต้น นักเรียนจะต้องมีความซิมซิบวิถีชีวิตต่าง ๆ เหล่านี้”

ผู้วิจัย : “และคิดว่าสื่อด้านไหนบ้างที่ควรพัฒนาให้ดีขึ้น”

ผู้ตอบสัมภาษณ์ : “สื่อด้านที่ควรพัฒนา ได้แก่ วัสดุ เครื่องมือและอุปกรณ์ โดยมีคอมพิวเตอร์อย่างน้อย แต่ทางโรงเรียนยังไม่ความจำเป็นเนื่องจากยังใช้การเชิญบุคลากรภายนอกซึ่งเป็นคนรุ่นเก่า แต่ทั้งนั้นในอนาคตหากมีครูรุ่นใหม่เข้ามาแทนที่ในการจัดการเรียนการสอน จะทำให้มีความจำเป็นในการใช้สื่อวัสดุ และเครื่องมือ อุปกรณ์ ครูผู้สอนส่วนใหญ่จบจากต่างประเทศ ร้อยละ 90 ครูภาษาไม่ได้เข้มงวดมากกว่าครูที่สอนศาสนา และใช้วิชากลุ่มปอเนาะเกือบทั้งหมด ส่วนวิชาที่โรงเรียนกำหนด ฟารอเอ็ด อะลัด จะใช้ครูผู้สอนที่จบจากต่างประเทศ”

ผู้วิจัย : “ขอทราบรายละเอียดเกี่ยวสื่อในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านบุคคล ด้านวัสดุ ด้านอาคารสถานที่ ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ และด้านกิจกรรมการสอน เกี่ยวกับระดับการใช้สื่อและแนวทางการพัฒนาการใช้สื่อการสอน”

ผู้ตอบสัมภาษณ์ : “ด้านบุคคลที่สำคัญกระตุ้นให้นักเรียนมีความต้องการในการเรียนศาสนา โดยใช้แนวคิดและจิตวิญญาณ ครูภาษายังใช้คนไทย แต่มีความต้องการครูต่างชาติ โดยที่ผ่านมา

ประสบปัญหาส่วนตัวของผู้สอนที่เข้ามาสอน จนออกไปไม่สอนโดยมีปัญหาด้านตัว การใช้พัฒนาบุคลากรให้ใช้วิธีการสอนโดยเทคโนโลยี ยังไม่มีความสามารถที่จะทำได้ เนื่องจากต้องการอนุรักษ์บุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้พื้นฐานที่ดี นักเรียนที่จบจากโรงเรียนส่วนใหญ่ไปต่อสายศาสนาแล้ว เนื่องจากได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เข้มข้นวิจิตร และบรรยายศาสนาเป็นสำคัญ”

“ด้านวัสดุมีนักเรียนที่เรียนต่อจนจบต่างประเทศและได้กลับมาเป็นครูผู้สอนในสถาบันเดิม เป็นนักเรียนประจำร้อยละ 90 ส่วนใหญ่ใช้หนังสือ รองลงมากระดาษ แบบฝึกหัด เน้นอิงภาค หนังสือศาสนาส่วนใหญ่เป็นภาษาอาหรับ หนังสือภาษามลายูจะใช้หนังสือโรมัน ควรที่จัดอบรมครูให้รู้จักการใช้สื่อประเภทวัสดุ และการใช้สิ่งรอบข้างมาทำเป็นสื่อการเรียนการสอน หนังสือเล่มใหญ่ ๆ จะออกแบบเป็นเอกสารประกอบการเรียนการสอน”

“ด้านอาคารสถานที่มีการสอนใช้อยู่ทุกวิชาในห้องเรียนเป็นส่วนใหญ่ โดยมีวิชาที่หนักๆ ใช้ศาลานอกห้องเรียนเป็นสถานที่การเรียนการสอน การเพิ่มสถานที่เฉพาะสำหรับบางรายวิชา เช่น กลุ่มวิชาภาษา”

“ด้านเครื่องมืออุปกรณ์ทางโรงเรียนใช้อยู่ในระดับน้อย โดยกลุ่มภาษาส่วนใหญ่จะใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ ส่วนวิชาศาสนาอื่นไม่ค่อยใช้ แต่ทางโรงเรียนมีความต้องการที่จะจัดซื้อเครื่องมืออุปกรณ์ ผ่านการจัดงานเพื่อสนับสนุนงบประมาณ เครื่องปริ้นท์ เครื่องถ่ายเอกสาร จอทีวี

“ด้านกิจกรรมการสอนการฝึกอ่าน และท่องจำตัวต่อตัว และเป็นกลุ่มกับครูผู้สอน เน้นการนำทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ มีความสัมพันธ์กับชุมชน ทั้งนี้โรงเรียนยังมีการอบรมครูปีละ 2 ครั้ง เกี่ยวกับเทคนิคการสอน มีกิจกรรมเวทีเกี่ยวกับศาสนาเดือนละ 1 ครั้ง ยังขาดการวิจัยชั้นเรียนในกลุ่มอิสลามศึกษา โดยทางโรงเรียนมีความต้องการพัฒนาครูผ่านการวิจัยชั้นเรียน”

2. สรุปบทสัมภาษณ์คนที่ 2

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์ เป็นผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ วุฒิการศึกษา ศศ.บ. อิสลามศึกษา (มะดีนะฮ์) ป.โท บริหารการศึกษา อายุ 45 ปี มีประสบการณ์ทำงาน 20 ปี โดยรับตำแหน่งผู้บริหารอย่างทางการ 16 ปี สัมภาษณ์เมื่อ เวลา 16.00 น.

ผู้วิจัย : “บาบคิดว่าระดับการใช้สื่อในภาพรวมของโรงเรียนมากน้อยแค่ไหน”

ผู้ตอบสัมภาษณ์ : “โรงเรียนขนาดใหญ่มีนักเรียนไปกลับ ครึ่งต่อครึ่ง โดยนักเรียนที่อยู่หอพัก จะมีกลุ่มฮาเลาะห์ สำหรับหลักสูตรการสอนโรงเรียนจะใช้ตามกระทรวงศึกษาธิการใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ แต่ครูผู้สอนในบางรายวิชายังไม่ตรงกับสาขาที่จบมา ซึ่งโรงเรียนได้ใช้ครูโอนเอนะเดิมมีจำนวน 5 คน สอนระดับชานะวีย เช่น บาลาเฆาะ อัลนุศุส ใช้กระดาษเป็นส่วนใหญ่ การเข้าเรียนมีการวัดระดับศาสนาเป็นขั้น โดยการสอบวัดความรู้พื้นฐาน สำหรับครูที่จบในรุ่นหลัง ๆ โดยเฉพาะครู

ภาษา หรือครูที่จบต่างประเทศ จะใช้วัสดุเป็นส่วนใหญ่ในการใช้ เป็นสื่อการเรียนการสอน โดยเน้นการใช้บัตรคำ ซึ่งทางโรงเรียนได้สนับสนุนงบประมาณในส่วนนี้ ครูที่จบจากอียิปต์เป็นครูที่จบตรีปิยะส จะ มีทักษะในการใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย การใช้สถานที่บริเวณโรงเรียนเป็นสื่อในการสอน ภาษา และศาสนา ส่วนการพัฒนาเครื่องมือและอุปกรณ์ ในการสอนของครูระดับสูงหรือครูรุ่นเก่า ยัง ไม่ใช้ แต่แก้ไขโดยการให้ครูผู้สอนของโรงเรียนทำการจัดพิมพ์หลังจากนั้น”

ผู้วิจัย : “สำหรับการใช้สื่อในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านบุคคล ด้านวัสดุ ด้านอาคาร สถานที่ ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ และด้านกิจกรรมการสอน บาบอคิดว่าสภาพทั่วไปของการใช้สื่อ ตอนนี้เป็นอย่างไร หรือว่าควรมีการปรับปรุงหรือว่ามีแนวทางพัฒนาการใช้สื่ออย่างไรบ้าง”

ผู้ตอบสัมภาษณ์ : “ด้านบุคคล การเชิญบุคลากรมาในคาบกิจกรรมเป็นประจำทุกสัปดาห์ โดยคำนึงถึงเรื่องที่ใกล้ตัวและมีความจำเป็นในการปฏิบัติศาสนกิจ เช่น กิจกรรมต้อนรับรอมฎอน ซึ่ง ทางโรงเรียนให้การสนับสนุนงบประมาณอย่างไม่ขาดตกบกพร่อง และมีบุคคลกรทางภาษาเฉพาะโดย ทำเอ็มโอยู กับทูตอียิปต์โดยส่งบุคลากรมาจากมหาวิทยาลัยต่างประเทศ (อัสฮัร) รายวิชาภาษาอาหรับ โดยทางมหาวิทยาลัยรับผิดชอบค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เอง”

“ด้านวัสดุ มีการจัดอบรมจากสำนักงานส่วนกลางเป็นส่วนใหญ่ เช่น สช. โดยสื่อ วัสดุส่วนใหญ่ครูผู้สอนแต่ละคนจะต้องรับผิดชอบด้วยตนเองในสื่อเล็ก ๆ หากใหญ่ๆ จะมีห้องเก็บสื่อที่ มีความพร้อม แต่ยังขาดผู้ดูแลอย่างเป็นระบบ”

“ด้านอาคารสถานที่ โรงเรียนยังขาดห้องของแต่ละสาระวิชา เนื่องจากสถานที่ไม่ เพียงพอกับนักเรียน จึงเรียนเป็นห้องเรียนแต่ละชั้นเรียนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งครูอิสลามศึกษาจะจับกลุ่ม เป็นภาระงานต่าง ๆ ตามความสามารถของบุคลากร เช่น ฝ่ายปกครอง ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายทะเบียน เป็นต้น และมีการก่อสร้างมัสยิดเฉพาะให้สำหรับนักเรียน”

“ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ตอนนี้โรงเรียนมีทีวี โน้ตบุ๊ก ที่ความพร้อม โดย สนับสนุนโครงการจากรัฐบาล โดยมีวิชาภาษาจะใช้สื่อเหล่านี้เป็นส่วนใหญ่ในระดับชั้นกลาง(มตุวัส ลีฎ)

“ด้านเทคนิค กิจกรรม และวิธีการสอน โรงเรียนยังเน้นการจัดกิจกรรมภายในทุก ๆ สัปดาห์ นักเรียนยังมีกลุ่มที่มีการเรียนต่อระดับศาสนาที่สูงขึ้น โดยมีการสนับสนุนการศึกษาให้ศึกษา ต่างประเทศ และการฝึกการปฏิบัติจริงในทุก ๆ เช้า เช่น การฝึกอ่านคฺฎบะฮฺ และมีนักเรียนที่ รับผิดชอบสอนตาดิกา ในวันเสาร์-อาทิตย์ โดยโรงเรียนสนับสนุนอย่างเต็มที่สำหรับนักเรียนนี้ และ เป็นนักเรียนที่มีพื้นฐานครอบครัวเป็นโตะสอน จึงทำให้โรงเรียนมีความจำเป็นที่จะต้องเปิดการเรียน การสอนจันทร์-ศุกร์ ส่วนวิชาฟิคว เช่น เรื่องหัจญ์ จะใช้สื่อการจำลองสถานที่จริงเป็นสื่อ”

ผู้วิจัย : “สำหรับการใช้สื่อในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน ด้านวัตถุประสงค์ ด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อ ด้านการใช้สื่อ ด้านการกำหนดการ

ตอบสนองผู้เรียน และการประเมินผล บาบคิดว่าปัญหาของการใช้สื่อตอนนี้เป็นอย่างไ หรือว่าควรมีการปรับปรุงหรือว่าพัฒนาการใช้สื่ออย่างไรบ้าง”

ผู้ตอบสัมภาษณ์ : “สื่อที่ครูผลิตเองไม่ค่อยมีปัญหา เนื่องจากครูทำสื่อไม่มากนัก นอกจากกลุ่มกลุ่มวิชาภาษา ระดับต้น และระดับกลาง ใช้หนังสือสมาคม 8 กลุ่มสาระ นอกจากระดับสูง จะใช้หนังสือเฉพาะในลักษณะเดียวกับสถาบันปอเนาะ”

“ด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน โรงเรียนมีกิจกรรมที่สามารถพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน เช่น SDQ และมีการพบปะกับครูประจำชั้นก่อนเข้าเรียนทุกวัน และรายงานผลกับโรงเรียน ทำให้มีข้อมูลฐานหลักทำให้ครูรู้จักตัวนักเรียนเป็นอย่างดี มีการเยี่ยมบ้านและติดต่อผู้ปกครองสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชายมากกว่านักเรียนหญิงนอกจากนักเรียนหอพัก”

“ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ การจัดแผนการเรียนการสอนล่วงหน้า อย่างน้อย 1 เดือน เพียงแค่รายวิชาที่ถนัดวิชาเดียว ส่วนวิชาอื่น ๆ ที่สอนทำเพียงแค่กำหนดการสอน โดยสามารถนำแผนที่ใช้แล้วมาใช้ต่อไปในการศึกษาต่อไปได้ โดยยึดหลักการจากกระทรวงศึกษาธิการ”

“ด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อต้องการให้มีการจัดทำสื่อในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ไม่ใช่เพียงแค่กลุ่มศาสนาเพียงอย่างเดียว”

“ด้านการใช้สื่อ มีการจัดอบรมให้กับครูผู้สอนเป็นประจำทุก ๆ ปี เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน”

“ด้านการกำหนดการตอบสนองผู้เรียน ผู้บริหารทำการนิเทศครูผู้สอนด้วยตนเอง และนักเรียนจะมีการโต้ตอบบ้างในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งของครูผู้สอน”

“ด้านการประเมินผลการให้นักเรียนมีการประเมินครูผู้สอน และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสอนมาก ผู้บริหารจะเรียกการเข้ามาคุยเป็นส่วนตัวเพื่อการพัฒนาการสอน การนิเทศการสอนเทอมละ 2 ครั้ง กล่าวคือ ก่อนสอน และหลังสอน”

3. สรุปบทสัมภาษณ์คนที่ 3

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์ เป็นผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง วุฒิการศึกษา ม.ตะวัสสิฎุ ป.โท บริหารการศึกษา อายุ 40 ปี มีประสบการณ์ทำงาน 15 ปี สัมภาษณ์เมื่อ เวลา 14.00 น.

ผู้วิจัย : “ผอ.คิดว่าระดับการใช้สื่อในภาพรวมในแต่ละด้านของครูอิสลามศึกษา มากน้อยแค่ไหน”

ผู้ตอบสัมภาษณ์ : “ด้านบุคคลากรเชิญบุคคลมาในส่วนกีฬา และกิจกรรมสัมพันธ์ วิทยากร ภาษามลายูคนต่างประเทศ การเชิญบาบอมาในกิจกรรมศาสนา ประเพณีมาลิด ต้อนรับรอมฎอน การเชิญคณะกรรมการอิสลาม เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนบรรยากาศให้กับนักเรียน”

“ด้านวัสดุส่วนใหญ่เป็นบุคลากรเก่าไม่ค่อยใช้ แต่ครูใหม่ส่วนน้อยจะใช้กันมาก โดยเฉพาะกลุ่มภาษาจะใช้มาก ส่วนวิชาศาสนาอื่น ๆ ใช้หนังสือเป็นหลัก”

“ด้านเครื่องมืออุปกรณ์ ใช้เป็นบางคนในวิชาอัตตารีก ภาษามลายู โดยต้องการให้มี สนับสนุน ทั้งงบประมาณและการจัดอบรม และมีการอบรมคอมพิวเตอร์ช่วงต้นปีที่ทางโรงเรียนจัด และจะอบรมในกรณีพิเศษที่มีสื่อตัวใหม่เข้ามา เช่นสมาร์ทบอร์ด มีการติดตั้งไวเนล ในรายวิชาฟารอเอ็ด วิชาเตอาฮีด ใช้โปรเจกเตอร์ ซึ่งเป็นบุคลากรรุ่นใหม่ที่จะมา

“ด้านอาคารสถานที่ การใช้อาคารมีสยิดค่อนข้างมาก ส่วนใหญ่นักเรียนจะลงมาหา ครูผู้สอนในเรียนนอกห้องเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นครูมีอายุมากแล้ว จัดการสอนในบริเวณที่ร่ม หรือลาน โลงบริเวณโรงเรียนยังขาดห้องที่เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ ห้องมัลติมีเดีย เป็นห้องสื่อในแต่ละรายวิชา อย่างชัดเจน โดยเฉพาะรายวิชากลุ่มภาษา”

“ด้านเทคนิคกิจกรรมและวิธีการ วิชาการปฏิบัติที่ทางโรงเรียนได้เพิ่มเติมแยกจาก คาบสอนในแต่ละรายวิชาครูทุกคนเหมือนกัน มีหน้าที่ไม่แตกต่างกันทั้งครูศาสนาและสามัญ เช่น ฝ่าย ปกครอง ฝ่ายกิจกรรม ฝ่ายการเงิน โดยหัวหน้าฝ่ายจะเป็นครูศาสนาส่วนใหญ่ กิจกรรมศาสนาทำ กิจกรรมทุก ๆ วันจันทร์ การจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากร แต่เน้นการส่งครูไปนอกโรงเรียนมากกว่าในการอบรมความสามารถของครูผู้สอน การสร้างความโดดเด่นให้กับโรงเรียนขึ้นอยู่กับความพร้อมใน ขณะนั้น การเรียนรู้คู่กับการปฏิบัติอย่างชัดเจน และการจัดกิจกรรมบนเวทีเป็นประจำ”

ผู้วิจัย : “ขอ.คิดว่าสภาพทั่วไป ของการใช้สื่อ และแนวทางการพัฒนาการใช้สื่อใน ภาพรวมแต่ละด้านของครูอิสลามศึกษาเป็นอย่างไร”

ผู้ตอบสัมภาษณ์ : “ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียน อยู่ในหลักประกันคุณภาพในเรื่องของผู้สอน จัดนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม และจะหาเวทีให้กับนักเรียนที่มีความสามารถ และแก้ปัญหาให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มอ่อน

“ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ มีการทำแผนการเรียนการสอน สามารถปรับเปลี่ยน จากของเดิมได้โดยไม่ต้องทำใหม่ และโรงเรียนต้องการกำหนดการสอนก่อนในต้นภาคเรียน และ จะต้องส่งแผนการสอนเมื่อสิ้นปีการศึกษา เนื่องจากการตรวจบ่อย และการนิเทศบ่อย จะทำให้เกิด แรงด้าน โดยใช้วิธีให้ผู้สอนมีความรักต้องการในการสอน แต่เน้นให้ครูจัดทำกำหนดการสอนเพื่อแสดง ถึงกระบวนมากกว่า การจัดทำเอกสาร โดยแตกต่างกันขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้สอนแต่ละคน

“ด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อ ใช้หนังสือเป็นหลัก วิชาศาสนาใช้สื่อจากสถาบันปอเนาะ แต่เมื่อรัฐต้องการให้สอบไอเน็ต ทางโรงเรียนจึงต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตร เริ่มต้นโดยให้ครูผู้สอนจัดหาหนังสือเองที่สอดคล้องกับหลักสูตร โดยต้องการที่ไปในทิศทางเดียวกันกับโรงเรียนส่วนใหญ่ และมีการใช้เทปเสียงในการกระตุ้นความจำของนักเรียน

“ด้านการใช้สื่อ ต้องการความพร้อมของงบประมาณ และการเตรียมความพร้อมของสื่อที่จะใช้ไม่แน่นอน เนื่องจากมีสื่อที่ใช้น้อย

“ด้านการกำหนดการตอบสนองผู้เรียน การเรียนรู้เป็นกลุ่มในอาคารมัธยมโดยแบ่งวัน เช่น การวิวัต การอ่านอัลกุรอาน วิธีการละหมาดฮายัต เป็นต้น โดยนักเรียนเน้นการท่องจำเป็นรายบุคคล โดยนักเรียนจะตอบสนองเป็นกลุ่มใหญ่มากกว่ารายบุคคล”

“ด้านการประเมินผล เน้นการพูดคุยกับครูผู้สอน โดยผ่านการเดินสำรวจแบบผ่าน ๆ และดูจากผลสัมฤทธิ์เป็นรายวิชา แล้วจะเรียกครูมาสอบถามเหตุผล และคุยอย่างไม่เป็นทางการแล้วแต่ช่วงเวลาสถานที่ที่เหมาะสม โดยไม่ใช่แบบประเมินจากครูและเด็ก ส่วนวิชาที่ท่องจะประสบปัญหาต่อผลสัมฤทธิ์ จึงจำเป็นต้องเน้นกระบวนการท่องจำในรูปแบบทั้งกระบวนกลุ่มและรายบุคคล”

Prince of Songkla University
Pattani Campus

Prince of Songkla University
Pattani Campus
ภาคผนวก ฉ
นิพนธ์ต้นฉบับ

นิพนธ์ต้นฉบับ

หัวข้อวิจัยเรื่อง การใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

สะอาด สนยาแหละ⁹, อับดุลฮาดี สะบูติง¹⁰ และอับดุลฮากัม เฮงเปีย¹¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน (2) ศึกษาปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอน (3) ศึกษาเปรียบเทียบระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาศาสนาและสามัญ ประสบการณ์สอน ระดับที่สอน รายวิชาหลักที่สอน และขนาดโรงเรียน (4) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาศาสนาและสามัญ ประสบการณ์สอน ระดับที่สอน รายวิชาหลักที่สอน ขนาดโรงเรียน และระดับการใช้สื่อ และ (5) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอน ของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามการวิจัยเป็นครูอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา จำนวน 132 คน และกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการตอบแบบสัมภาษณ์เป็นผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา จำนวน 3 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test ค่า F-test และค่า χ^2

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ระดับการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างบ่อย เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่ใช้อยู่ในระดับค่อนข้างบ่อย คือ ด้านวัสดุ ด้านกิจกรรมเทคนิคและวิธีการ ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ และด้านอาคารสถานที่ ส่วนด้านบุคคล ใช้อยู่ในระดับนาน ๆ ครั้ง
- 2) ปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา พบว่า ปัญหาในภาพรวมเห็นด้วย ร้อยละ 46.2

⁹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอิสลามศึกษา รหัส 5720420030

¹⁰ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต หัวหน้าสาขาวิชาอิสลามศึกษา

¹¹ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และอาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม

เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงตามลำดับด้านที่เป็นปัญหามากไปน้อย พบว่า ด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อมากที่สุด รองลงมาด้านการใช้สื่อ ด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน ด้านการประเมินผล ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ และด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียนตามลำดับ

3) เปรียบเทียบระดับการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา พบว่า ครูอิสลามศึกษาที่มีเพศ อายุ ประสบการณ์สอน และขนาดโรงเรียนต่างกัน มีระดับการใช้สื่อทุกด้านไม่แตกต่างกัน นอกจากครูอิสลามศึกษาที่มีระดับการศึกษาศาสนาต่างกัน มีระดับการใช้สื่อด้านบุคคล และด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ ครูอิสลามศึกษาที่มีระดับการศึกษาสามัญต่างกัน มีระดับการใช้สื่อด้านบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูอิสลามศึกษาที่มีระดับที่สอนต่างกัน มีระดับการใช้สื่อด้านบุคคล และด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูผู้สอนที่มีรายวิชาหลักที่สอนต่างกัน มีระดับการใช้สื่อด้านวัสดุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4) เปรียบเทียบปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา พบว่า ครูอิสลามศึกษาที่มีอายุ ประสบการณ์สอน ระดับการศึกษาสามัญ และขนาดโรงเรียนต่างกัน มีปัญหากระบวนการใช้สื่อไม่แตกต่างกัน นอกจากครูอิสลามศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีปัญหากระบวนการใช้สื่อด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูอิสลามศึกษาที่มีระดับการศึกษาศาสนาต่างกัน มีปัญหากระบวนการใช้สื่อด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน และด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ ครูอิสลามศึกษาที่มีระดับที่สอนต่างกัน มีปัญหากระบวนการใช้สื่อด้านการกำหนดการตอบสนองผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูอิสลามศึกษาที่มีระดับการใช้สื่อด้านบุคคล ด้านวัสดุ ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ และด้านกิจกรรมเทคนิคและวิธีการต่างกัน มีปัญหากระบวนการใช้สื่อไม่แตกต่างกัน นอกจากครูอิสลามศึกษาที่มีระดับการใช้สื่อด้านอาคารสถานที่ต่างกัน มีปัญหากระบวนการใช้สื่อด้านการใช้สื่อ และด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

5) แนวทางการพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ได้แก่ ควรเชิญวิทยากรที่มีความชำนาญและจิตวิทยาสูงเพื่อสามารถให้ครูอิสลามศึกษาได้พัฒนาทักษะการสอนให้ดียิ่งขึ้น โรงเรียนควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาสื่อการเรียนการสอน ควรจัดอบรมครูอิสลามศึกษาให้มีทักษะในการใช้สื่อการเรียนการสอนใหม่ ๆ ควรจัดสถานที่ต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ปลอดภัย มีภูมิทัศน์ที่ดีเอื้อต่อการเรียนการสอน และควรมีห้องปฏิบัติการเฉพาะในกลุ่มอิสลามศึกษา ควรจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์

ให้เพียงพอต่อการใช้งาน ควรติดตั้งโปรเจ็คเตอร์ หรือ TV ในแต่ละห้องเรียน และมีระบบจัดการดูแลรักษาเครื่องมืออุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานเสมอ และควรจัดอบรมให้ครูอิสลามมีทักษะการจัดการจัดกิจกรรมการสอนที่หลากหลาย และเน้นการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติจริงให้กับผู้เรียน

Prince of Songkla University
Pattani Campus

Thesis Title : The Use of Instructional Media for Islamic Studies Subject Area in Islamic Private Schools, Chana District, Songkhla Province

Sa-ard Sonyalah¹², Abdulhadee Sabuding¹³, Abdulhakam Hengpiya⁴¹⁴

ABSTRACT

The objective of this study were 1) to study the level of the using of the instructional media in learning and teaching 2) to study the problems of the process of using instructional media in learning and teaching 3) to study and compare the level of the using of the instructional media in learning and teaching by sex, age, religious and general education level, teaching experience, teaching level, courses, size of the school 4) to study and compare the problems of using instructional media by gender, age, religious and general education level, teaching experience, Teaching Level, core curriculum, School size and the use of media and 5) to atudy of the development of the using of the instructional media in learning and teaching of Islamic studies subject area in Islamic private schools, Chana District, Songkhla Province.

The samples were 132 of Islamic studies teachers and three of school administrators in Islamic private school in Chana district, Songkhla province. The instruments were questionnaires and interviews. The statistics used for analyzing the collected data included percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test and χ^2

The results revealed that

1) The states of the using of the instructional media in learning and teaching of Islamic studies subject area in Islamic private school in Chana district, Songkhla province was usually level for overall. Considering each aspect ordered, the most commonly used aspect are materials, technical activities and methods, tools and equipment, the location, and in personal used in a long time.

2) The problem of the using of the instructional media in learning and teaching of Islamic studies subject area in Islamic private school in Chana district, Songkhla province, the overall problem was 46.2%. When considering each aspect ordered, the highest frequency was the selection, adaptation, or design of the media. Secondly, the use of media, analysis of characteristics of students, evaluation, objectives and the response of the students in the order respectively.

3) Comparison of the using of the instructional media in learning and teaching of Islamic studies subject area in Islamic private school in Chana district, Songkhla province found that the Islamic studies teachers who had sex, age, and the size of the school. There are no different levels of instructional media usage. In addition to Islamic studies teachers who have different levels of religious education. There is a level of minstructional media usage. And tools and equipment, there was a statistically significant difference at the .05 and .01 level. The Islamic studies teachers

¹² raduate Student (Islamic Studies), College of Islamic Studies, Faculty of Graduate, Prince of SongKla University

¹³ Ph.D (Islamic Studies) Lecturer of Islamic Studies, College of Islamic Studies, Prince of SongKla University

¹⁴ Ph.D (Educational Administration), Lecturer of Islamic Educational Administration and Management, College of Islamic Studies, Prince of SongKla University

had different levels of education. There is a level of instructional media usage. There were statistically significant differences at the .05 level. There is a level of instructional media usage. And the building side. There was a statistically significant difference at the .05 level and the teachers with different core subjects taught differently. There is a level of instructional instructional media usage. There was a statistically significant difference at .01 level.

4) Comparison of The problem of the using of the instructional media in learning and teaching of Islamic studies subject area in Islamic private school in Chana district, Songkhla province found that Islamic studies teachers with teaching experience ordinary education and the size of the school. There is no difference in using of the instructional media. Besides Islamic studies teachers who have different sex. There are problems in the use of the instructional media for the purpose. There was a statistically significant difference at .05 level. Islamic studies teachers had different levels of religious education. There are problems in the use of instructional media in the analysis of learners. And the choice of adaptation or design instructional media. There were statistically significant differences at .05 and .01 level. There are problems with the instructional media process. For Islamic studies teachers , the level of use of personal media in materials, tools and devices was at the level of .05. And the different activities, techniques and methods. There is no difference in media usage. In addition to Islamic studies teachers who have different levels of media use in different buildings. There are problems with media use. And the choice of adaptation or design instructional media. There were statistically significant differences at .05 and .01 level, respectively.

5) Guidelines for development of the Islamic studies subject area in Islamic private school in Chana district, Songkhla province, should be invited external lecturer lecture to change the atmosphere in the classroom and they must have the expertise and high psychology to enable their instructors to improve their teaching skills. Schools should support the budget for the procurement of instructional media and teachers should have the ability to use new teaching materials as well. Schools should be a safe place for learners and it has an ideal landscape for learning. There should be a laboratory in each subject. The equipment should be sufficient for the use of the teacher. The projector or TV should be installed in each classroom and are available. There should be training for teachers. Focus on teaching to develop practical skills for learners and encourage them to use daily life.

1. บทนำ

สื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ผู้สอนใช้ในการสื่อสารกับผู้เรียนให้เกิดความเข้าใจ เนื้อหาผ่านวิธีการต่าง ๆ ที่ผู้สอนเห็นว่าทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย ตามสภาพบริบทและ สิ่งที่เอื้ออำนวย โดยผ่านอุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคนิควิธีการต่าง ๆ ขวลิต แข่งทอง, (ม.ป.ป.) กล่าว ว่า บทบาทของสื่อการเรียนการสอน ก็คือ เป็นตัวกลางหรือพาหนะ หรือเครื่องมือ หรือช่องทางที่ใช้นำเรื่องราว ข้อมูลความรู้หรือสิ่งบอกกล่าวของผู้ส่งสารหรือผู้สอนไปสู่ผู้รับหรือผู้เรียน เพื่อให้การเรียนรู้หรือการเรียนการสอนบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่วางไว้ได้เป็นอย่างดี

การใช้สื่อการเรียนการสอน ถือเป็นเทคนิคการสอนที่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้ใช้สอน บรรดาเศาะฮาบะฮฺ ﷺ เพื่อให้สามารถเรียนรู้ได้รวดเร็วขึ้น และเห็นภาพพร้อมด้วยคำอธิบายในเวลา เดียวกัน ซัยน มุฮัมมัด ซะฮาดะฮฺ (ม.ป.ป. : 81) กล่าวว่า ภาษาแม้ว่าจะจะเป็นสื่อหลักที่ใช้สำหรับการ ติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น แต่ในปัจจุบันการติดต่อสื่อสารมิใช่ทำได้แค่เพียงการใช้ภาษาที่เป็นเสียงหรือ คำพูดเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีสื่อแขนงอื่น ๆ เกิดขึ้นอีกมากมายหลายชนิด ซึ่งภาษาก็ยังมีบทบาท สำคัญในการติดต่อสื่อสารของคนในสังคม และสื่อแขนงที่ไม่ใช่ภาษาก็มีบทบาทสำคัญเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็น เข้ามาในรูปแบบของการสนับสนุนสื่อที่เป็นภาษาหรือเข้ามามีบทบาทในรูปแบบใหม่ที่แตกต่างออกไปจาก เดิม ทั้งนี้ นักวิชาการได้แบ่งสื่อที่แสดงออกถึงการเคลื่อนไหวของร่างกายที่สามารถนำมาเป็นสื่อใน การสื่อสารออกเป็นหมวดหมู่ไว้มากมาย เช่น การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบการพูด การเดินเข้าหา หรือขยับตัวห่างออกไป การแสดงท่าทางประกอบการสัมผัส เครื่องมือ เสื้อผ้า สัมผัสร่างกาย การ แสดงออกทางสีหน้า การปรับระดับสูงต่ำของน้ำเสียง เป็นต้น (อ้างถึงใน ยุทธนา เกื้อกุล, 2550 : 153-154) ทั้งนี้กลุ่มสาระการเรียนรู้อิสลามศึกษานั้น มีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานจัดการเรียน การสอนอิสลามศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาได้กำหนดไว้ ประกอบด้วย 8 สาระการเรียนรู้ ดังนี้ 1) อัลกุรอาน 2) อัลฮะดีษ 3) อัลอะกีดะฮฺ 4) อัลฟิฏฮฺ 5) สาระ อัตตารีค 6) อัลอักลาค 7) ภาษามลายู และ 8) ภาษาอาหรับ (หลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, ม.ป.ป. : 11)

ผู้วิจัยเห็นว่า การศึกษาเกี่ยวกับเรียนการสอนอิสลามศึกษาในสังคมปัจจุบัน โดยเฉพาะการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับระดับการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา มีความ จำเป็นต่อพัฒนาในทุกหน่วยย่อยของสังคม เช่น สถานศึกษา โรงเรียน และตาติกา เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัย ได้กำหนดพื้นที่การศึกษาเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา เนื่องจากที่มีความโดดเด่นในวิชาการด้านศาสนาอิสลาม จากประสบการณ์การเข้าร่วมการแข่งขัน ทักษะวิชาการในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสงขลา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้

ทำการศึกษาการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาระดับการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา

2.2 เพื่อศึกษาปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา

2.3 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ศาสนาและสามัญ ประสบการณ์สอน ระดับที่สอน รายวิชาหลักที่สอน และขนาดของโรงเรียน

2.4 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ศาสนาและสามัญ ประสบการณ์สอน ระดับที่สอน รายวิชาหลักที่สอน ขนาดของโรงเรียน และระดับการใช้สื่อ

2.5 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา

3. ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

3.1 ได้ทราบระดับ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา

3.2 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามโดยเฉพาะกลุ่มอิสลามศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.3 หน่วยงานต้นสังกัดสามารถนำผลการวิจัยมาพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนในด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การอบรมครูอิสลามศึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน

3.4 ใช้เป็นฐานข้อมูลเพื่อต่อยอดทางการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

3.5 เพื่อเป็นประสบการณ์ในการทำวิจัยแก่ผู้วิจัย

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาระดับปัญหากระบวนการ และแนวทางการพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ หรือแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้อิสลามศึกษาในสถานศึกษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 4.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย
- 4.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการทางสถิติ

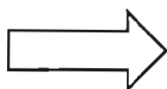
4.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลาม
ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา

ตัวแปรตาม

ตัวแปรอิสระ

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษาศาสนา
4. ระดับการศึกษาสามัญ
5. ประสบการณ์สอน
6. ระดับที่สอน
7. รายวิชาหลักที่สอน
8. ขนาดของโรงเรียน

ระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน

1. ด้านบุคคล
2. ด้านวัสดุ
3. ด้านอาคารสถานที่
4. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์
5. ด้านกิจกรรม เทคนิค และวิธีการ

ปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอน

1. ด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน
2. ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์
3. ด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อ
4. ด้านการใช้สื่อ
5. ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน
6. ด้านการประเมินผล

ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) ตารางที่ 1

ข. การสุ่มออกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะจัดแบ่งขนาดของหน่วยวิจัยตามขนาดโรงเรียน คือ จำนวนประชากรทั้งหมด 196 คน โดยมีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีของ ทวีร ยามาเน่
ศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อ่างทองขณะ จังหวัดสงขลา จำนวน 132 คน จาก

ก. การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม
4.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม
ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อ่างทองขณะ จังหวัดสงขลา

ใช้ตอบแบบสอบถาม คือ ครูอิสลามศึกษา และ 2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ประกอบไปด้วย
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มตัวอย่างที่
4.2.2 กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียน

ในอ่างทองขณะ จังหวัดสงขลา จำนวน 196 คน และผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 16 คน จากโรงเรียน 16
ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูอิสลามศึกษา โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

4.2.1 ประชากร
4.2 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง วิธีการสุ่มตัวอย่าง

57 อ้างถึงใน ยศะวี วยทองคำ, 2555 : 44-47)
กรอบแนวคิดจากปฏิแบบที่เรียกว่า "The ASSURE Model" (Heinich and others, 1982 : 34-

การใช้สื่อ ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน และด้านการประเมินผล โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์
วิเคราะห์หลักทฤษฎีเรียน ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการเลือกสื่อออกนอกแบบสื่อ ด้าน
4.1.2.2 ปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอน ได้แก่ ด้านการ

(ตวงแสง ณ นคร, 2555 : 15)
กรอบแนวคิดจากการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Resources) อีลี (Ely)
อาคารสถานที่ ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ และด้านกิจกรรมและเทคนิคและวิธีการ โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์

4.1.2.1 ระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน ได้แก่ ด้านบุคคล ด้าน
4.1.2 ตัวแปรตามมี 2 ประเด็น กล่าวคือ
ศาสนาและสามัญ ประสบการณ์การสอน รายวิชาหลักที่สอน และขนาดโรงเรียน

4.1.1 ตัวแปรต้น เป็นครูอิสลามศึกษา จำนวนตาม เขต อบต อาย ระดับการศึกษา
สงขลา แบ่งตามระดับ และตัวแปรตามได้ ดังนี้
เรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอ่างทองขณะ จังหวัด

จากกรอบแนวคิดการวิจัยข้างต้นแสดงถึงผู้วิจัยต้องการศึกษา การใช้สื่อการเรียนการสอน

ตารางที่ 1 ผลการคำนวณจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชน
สอนศาสนาอิสลาม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา โดยแบ่งตามขนาดของโรงเรียน ดังนี้
ขนาดกลาง มี 11 โรงเรียน โดยมีประชากร จำนวน 91 คน และกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 61 คน

โรงเรียน	จำนวนครูอิสลามศึกษา	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
กีฏมุดดิน	10	7
เจริญธรรมวิทยา	5	3
ดรุณวิทยา	10	7
ดำรงศาสน์วิทยาลัยมุลินี	5	3
ดินลูอิสลาม	6	4
ดัสดีกียะห์	9	6
ธรรมวิทยาลัยมุลินีสงขลา	10	7
เราะห์มารียะห์	11	7
สรรเสริญอิสลาม	8	6
มุสลิมจะนะศึกษา	6	4
อิสลามวิทยานุเคราะห์	11	7
รวม	91	61

โรงเรียนขนาดใหญ่ มี 5 โรงเรียน โดยมีประชากร จำนวน 105 คน และกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 71 คน

โรงเรียน	จำนวนครูอิสลามศึกษา	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
จริยธรรมศึกษามุลินี	27	18
บุสถานุดดิน	17	12
รุ่งโรจน์วิทยา	17	12
ศาสนบำรุง(สอลิหุดดิน)	23	15
แสงธรรมวิทยาลัยมุลินี	21	14
รวม	105	71

4.2.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์จำนวนทั้งหมด 3 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนของเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ประกอบโรงเรียนขนาดกลาง 2 คน และขนาดใหญ่ 1 รวม จำนวน 3 คน

4.3 เครื่องมือในการวิจัย

4.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย โดยมีวิธีการดังต่อไปนี้

4.3.1.1 แบบสอบถาม ใช้เก็บข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์เกี่ยวกับสภาพปัญหา และข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ก. ศึกษาและรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมากำหนดโครงสร้างของแบบสอบถาม

ข. กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามและสำนวนภาษาของข้อคำถาม ผู้วิจัยได้ออกแบบลักษณะของข้อคำถามอย่างเหมาะสมกับข้อมูลที่ต้องการ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะคำถามเป็นชนิดปลายปิด แบบตรวจสอบรายการ (Multiple choice)

ตอนที่ 2 ระดับการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา มีลักษณะคำถามเป็นชนิดปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ โดยให้ความหมายดังนี้

- 4 หมายถึง ใช้บ่อยครั้ง
- 3 หมายถึง ใช้ค่อนข้างบ่อย
- 2 หมายถึง ใช้นาน ๆ ครั้ง
- 1 หมายถึง ใช้น้อยมาก

ในรายละเอียดการตอบการวิจัย 5 ด้าน ดังนี้

- ด้านบุคคล
- ด้านวัสดุ
- ด้านอาคารสถานที่
- ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์
- ด้านกิจกรรมเทคนิคและวิธีการ

ตอนที่ 3 ปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา มีลักษณะคำถามเป็นชนิดปลายปิดเป็น แบบตรวจสอบรายการ (Multiple choice) 2 ตัวเลือก คือ เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย

ในรายละเอียดการวิจัย 6 ด้าน ดังนี้

- ด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน
- ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์
- ด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อ
- ด้านการใช้สื่อ
- ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน
- ด้านการประเมินผล

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางการการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ลักษณะคำถามเป็นชนิดปลายเปิด

- ค. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
- ง. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ
- จ. นำแบบสอบถามฉบับร่างไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่ม

ทดลอง

- ฉ. หาคุณภาพของแบบสอบถาม
- ช. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

4.3.1.2 แบบสัมภาษณ์ ใช้ตอบสนองวัตถุประสงค์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา โดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์ 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ก. ศึกษาและรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมากำหนดโครงสร้างของข้อคำถาม

ข. กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถาม และสำนวนภาษาของข้อคำถาม ผู้วิจัยได้ออกแบบลักษณะของข้อคำถามอย่างเหมาะสมกับข้อมูลที่ต้องการ ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลสภาพทั่วไปของการสัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

- ตำแหน่ง
- วุฒิกการศึกษา

- ประสบการณ์ในการทำงาน
- เวลาที่สัมภาษณ์
- วันเดือนปีที่สัมภาษณ์

(2) ตอนที่ 2 เป็นส่วนของข้อคำถาม และเนื้อหาที่วางที่ใช้นั้นที่คำตอบจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอน ในรายละเอียดกรอบการวิจัย 2 ประเด็น ดังนี้

- แนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน
- แนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอน

- ค. นำแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
- ง. นำแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ
- จ. จัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการลงภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูลจริง โดยข้อมูลมีลักษณะเชิงพฤติกรรมใน 2 ลักษณะ กล่าวคือ พฤติกรรมที่ผ่านมาแล้ว และพฤติกรรมที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ในเรื่องการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาศึกษา ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.4.1 แจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

4.4.2 ตรวจสอบ ความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

4.4.3 นำข้อมูลที่วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล และวิธีทางสถิติ

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่เน้นวิธีการวิจัยปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้หลักการวิเคราะห์ 2 ประการ ดังต่อไปนี้

4.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหา

ก. แหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาจากแหล่งจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ หอสมุดจอนเอฟเคนดี้ หอสมุดแห่งชาติ สถานศึกษาต่าง ๆ และเว็บไซต์ เป็นต้น โดยแบ่งประเภทของแหล่งข้อมูลดังนี้

(1) ข้อมูลชั้นปฐมภูมิ ได้แก่ อัลกุรอาน และอัลฮะดีษ โดยใช้หนังสือตีพิมพ์ อัลกุรอาน และหนังสือชาเราะฮ์อัลฮะดีษ ประกอบ เช่น หนังสือตีพิมพ์อัลกุรอาน ตัฟซีร์ อิบน์ กะซีร์ ชาเราะฮ์นาวาวิย อะลา มุสลิม เป็นต้น

(2) ข้อมูลชั้นทุติยภูมิ ได้แก่ ตำรา บทความ งานวิจัย เอกสาร รูปภาพ หรือบรรณานุกรม เช่น หนังสืออุลุมอัลกุรอาน หนังสือเรื่องเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยทั่วไป การศึกษาในอิสลาม หนังสือเรื่องสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีวงล้อเดมมิง และงานวิจัยเรื่องการใช้สื่อการเรียนการสอน เป็นต้น

ข. การวิเคราะห์เนื้อหา

นำข้อมูลเนื้อหาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยยึดหลักการอัลกุรอาน อัลฮะดีษ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในรูปแบบการวิเคราะห์เชิงบรรยาย ประกอบการใช้เหตุผล เรียบเรียงเนื้อหา และสรุป

ค. การเรียบเรียงเนื้อหา

ทำการจัดเรียงข้อมูลที่ได้ค้นคว้าจากแหล่งข้อมูล เกี่ยวกับหลักสูตรอิสลาม ศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 สื่อการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน ปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอน และแนวคิดเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนของ นักวิชาการอิสลาม เป็นกรอบในการค้นคว้าข้อมูลแหล่งข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ทำการเรียบเรียงข้อมูลเนื้อหาและนำไปสร้างแบบสอบถามเพื่อลงพื้นที่เก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

4.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า (t-test) ค่า (F-test) และค่าไคสแควร์ (χ^2)

การวิเคราะห์ข้อมูลมีความสัมพันธ์กับการวิจัย นับตั้งแต่ในขั้นตอนของการกำหนด วัตถุประสงค์ การเรียบเรียงข้อมูลเนื้อหา การสร้างเครื่องมือการวิจัย ซึ่งในการวิจัยเชิงสำรวจมักจะใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย และใช้กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติสรุปอ้างอิงไปยังกลุ่มประชากร ซึ่งขั้นตอนที่กล่าวถึงนี้มีความสัมพันธ์ต่อกัน

5. ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา เป็น 5 ส่วน ดังนี้

5.1. ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 132 คน พบว่า เป็นเพศชาย มากกว่าเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.3 โดยส่วนใหญ่อายุ 26-35 ปี ร้อยละ 52.3 จบการศึกษาศาสนาระดับปริญญาตรีและชานะวียะฮ์มากที่สุด ร้อยละ 51.5 และ 37.1 และจบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ 42.3 มีประสบการณ์สอน ไม่เกิน 5 ปี เป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 50.0 รองลงมาอยู่ในช่วง 6-10 ปี ร้อยละ 27.3 เป็นครูอิสลามศึกษาที่สอน สอนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้น-ปลาย ร้อยละ 75.8 และเป็นครูอิสลามศึกษาที่สอนระดับประถมศึกษา ร้อยละ 24.2 โดยส่วนใหญ่สอนวิชาอัลกุรอานเป็นวิชาหลัก ร้อยละ 20.5 ซึ่งมากกว่าวิชาหลักอื่นเป็นสองเท่า คือ วิชา อັตตารีค อัลฮะดีษ อัลอะกีดะฮ์ และอัลอัคลาก ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 9.8, 9.1 และ 9.1 นอกจากนี้วิชาภาษามลายู ภาษาอาหรับ และอัลฟิฮฺ อยู่ที่ร้อยละ 15.2, 14.4 และ 12.9 และครูอิสลามศึกษาอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่มากกว่าขนาดกลาง ร้อยละ 53.8 และ 46.2 ตามลำดับ

5.2 ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา มี 5 ด้าน คือ ด้านบุคคล ด้านวัสดุ ด้านอาคารสถานที่ ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ และด้านกิจกรรมเทคนิคและวิธีการ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างบ่อย ($\bar{x}=2.52$, S.D.= .47) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับค่อนข้างบ่อย เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านวัสดุ ($\bar{x}=2.71$, S.D.= .48) รองลงมาด้านกิจกรรมเทคนิคและวิธีการ ($\bar{x}=2.60$, S.D.= .54) ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ($\bar{x}=2.53$, S.D.= .70) ส่วนด้านอาคารสถานที่ ($\bar{x}=2.46$, S.D.= .58) และด้านบุคคล ($\bar{x}=2.26$, S.D.= .65) อยู่ในระดับนาน ๆ ครั้ง

5.2.1 ด้านบุคคล ภาพรวมอยู่ในระดับนาน ๆ ครั้ง ($\bar{x}=2.37$, S.D.= .61) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับค่อนข้างบ่อย 1 ข้อ และอยู่ในระดับนาน ๆ ครั้ง 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเชิญวิทยากรภายในโรงเรียน ($\bar{x}=2.72$, S.D.= .87) รองลงมาการเชิญวิทยากรภายนอกโรงเรียน ($\bar{x}=2.36$, S.D.= .82) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลาง คือ การเชิญโต๊ะอิมามในเขตพื้นที่ ($\bar{x}=2.24$, S.D.= .82) การเชิญโต๊ะครูในเขตพื้นที่ ($\bar{x}=2.24$, S.D.= .84) และการเชิญบาอโปอเนาะในเขตพื้นที่ ($\bar{x}=2.24$, S.D.= .86) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเชิญคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ($\bar{x}=2.05$, S.D.= .83)

5.2.2 ด้านวัสดุ ภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างบ่อย ($\bar{x}=2.86$, $S.D.=.45$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับบ่อยครั้ง 2 ข้อ อยู่ในระดับค่อนข้างบ่อย 10 ข้อ และอยู่ในระดับนาน ๆ ครั้ง 10 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ หนังสือแบบเรียน ($\bar{x}=3.71$, $S.D.=.65$) รองลงมา กระดาน ($\bar{x}=3.68$, $S.D.=.61$) และหนังสือคู่มือสำหรับครูผู้สอน ($\bar{x}=3.45$, $S.D.=.76$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลาง ได้แก่ ของจริง ($\bar{x}=2.72$, $S.D.=.91$) เอกสารแนแนว ($\bar{x}=2.58$, $S.D.=.88$) และป้านนิเทศ ($\bar{x}=2.58$, $S.D.=1.01$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เทปบันทึกเสียง ($\bar{x}=2.18$, $S.D.=1.02$) และภาพพลิก ($\bar{x}=2.13$, $S.D.=.87$)

5.2.3 ด้านอาคารสถานที่ ภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างบ่อย ($\bar{x}=2.51$, $S.D.=.58$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับบ่อยครั้ง 1 ข้อ อยู่ในระดับค่อนข้างบ่อย 4 ข้อ และอยู่ในระดับนาน ๆ ครั้ง 6 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ชั้นเรียนของผู้เรียน ($\bar{x}=3.55$, $S.D.=.67$) อยู่ในระดับบ่อยครั้ง รองลงมาเป็นหอประชุม และสนามหรือที่ร่มภายในโรงเรียนเท่ากัน ($\bar{x}=2.66$, $S.D.=.62$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลาง ได้แก่ ห้องสมุดภายในโรงเรียน ($\bar{x}=2.63$, $S.D.=.82$) ห้องปฏิบัติการทางภาษา ($\bar{x}=2.43$, $S.D.=.88$) และศูนย์อาหาร ($\bar{x}=2.38$, $S.D.=0.98$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานที่ทางประวัติศาสตร์ ($\bar{x}=1.91$, $S.D.=.83$) โรงงาน ($\bar{x}=1.86$, $S.D.=.96$) และตลาด ($\bar{x}=1.75$, $S.D.=.91$)

5.2.4 ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างบ่อย ($\bar{x}=2.66$, $S.D.=.63$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับค่อนข้างบ่อย 4 ข้อ และอยู่ในระดับนาน ๆ ครั้ง 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ คอมพิวเตอร์ ($\bar{x}=3.01$, $S.D.=.97$) รองลงมาโทรทัศน์ ($\bar{x}=2.86$, $S.D.=.93$) และเครื่องถ่ายเอกสาร ($\bar{x}=2.83$, $S.D.=1.04$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลาง ได้แก่ ชุดเครื่องเสียง ($\bar{x}=2.50$, $S.D.=.96$) Smart Phone ($\bar{x}=2.39$, $S.D.=0.96$) และ Laptop ($\bar{x}=2.38$, $S.D.=1.00$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เครื่องบันทึกเสียง ($\bar{x}=2.15$, $S.D.=.95$) และวิทยุ ($\bar{x}=2.12$, $S.D.=.98$)

5.2.5 ด้านกิจกรรมเทคนิคและวิธีการ ภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างบ่อย ($\bar{x}=2.69$, $S.D.=.53$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับค่อนข้างบ่อย 10 ข้อ และอยู่ในระดับนาน ๆ ครั้ง 6 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ บทเรียนสำเร็จรูป ($\bar{x}=3.20$, $S.D.=.88$) รองลงมาการบรรยาย ($\bar{x}=3.18$, $S.D.=.85$) และการเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{x}=2.84$, $S.D.=.95$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลาง ได้แก่ การสอนแบบแก้ปัญหา ($\bar{x}=2.50$, $S.D.=.96$) การสอนแบบศูนย์การเรียน ($\bar{x}=2.39$, $S.D.=0.96$) และบทเรียนคอมพิวเตอร์ ($\bar{x}=2.38$, $S.D.=1.00$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ชุดแสดงนิทรรศการ ($\bar{x}=2.19$, $S.D.=.87$) และละคร ($\bar{x}=2.11$, $S.D.=.87$)

5.3 ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา มี 6 ด้าน คือ ด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อ ด้านการใช้สื่อ ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน ด้านการประเมินผล พบว่า ภาพรวมเห็นด้วยเฉลี่ยร้อยละ 46.2 เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับค่าความถี่เห็นด้วยเฉลี่ยสูงสุด พบว่า ด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อ คิดเป็นร้อยละ 56.1 รองลงมาด้านการใช้สื่อ ร้อยละ 52.3 ด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน ร้อยละ 50.8 ส่วนด้านที่มีค่าความถี่เห็นด้วยต่ำสุด คือ ด้านการประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 41.0 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ร้อยละ 38.7 และด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน ร้อยละ 37.1 ตามลำดับ

5.3.1 ด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน ภาพรวมเห็นด้วยร้อยละ 50.8 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าความถี่เห็นด้วยสูงสุด ได้แก่ ครูขาดการวิเคราะห์สื่อให้เหมาะสมกับวัยผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 59.8 รองลงมาครูขาดการวิเคราะห์สื่อให้เหมาะสมกับความรู้พื้นฐานผู้เรียน ร้อยละ 56.1 ข้อที่มีค่าความถี่เห็นด้วยปานกลาง ได้แก่ ครูขาดการวิเคราะห์สื่อให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน และครูขาดการวิเคราะห์สื่อให้เหมาะสมกับทัศนคติต่อวิชากับผู้เรียน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 48.5 ส่วนข้อที่มีค่าความถี่เห็นด้วยต่ำสุด คือ ครูไม่มีการทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนก่อนใช้สื่อในการเรียนการสอน ร้อยละ 40.2

5.3.2 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ภาพรวมเห็นด้วยร้อยละ 38.7 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าความถี่เห็นด้วยสูงสุด ได้แก่ ครูไม่ได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนที่เรียนจบบทเรียนแล้วจะสามารถบรรลุถึงสิ่งที่ตั้งเป้าหมายไว้ให้ชัดเจน ร้อยละ 43.9 ข้อที่มีค่าความถี่เห็นด้วยปานกลาง ได้แก่ ครูไม่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ให้ครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์หลังจากการใช้สื่อ คิดเป็นร้อยละ 39.4 ส่วนข้อที่มีค่าความถี่เห็นด้วยต่ำสุด คือ ครูไม่ทราบถึงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของการจัดการเรียนการสอนทำให้ไม่สามารถกำหนดแนวทางการประเมินผลได้ถูกต้องครอบคลุม ร้อยละ 34.8

5.3.3 ด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อ ภาพรวมเห็นด้วยร้อยละ 56.1 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าความถี่เห็นด้วยสูงสุด ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาสื่อและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ร้อยละ 77.3 รองลงมาสื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ไม่หลากหลาย และไม่ค่อยเพียงพอกับการจัดการเรียนการสอน ร้อยละ 68.2 และขาดทักษะการออกแบบและผลิตสื่อใหม่ ๆ ร้อยละ 65.9 ข้อที่มีค่าความถี่เห็นด้วยปานกลาง ได้แก่ สื่อที่มีอยู่ชำรุดไม่สะดวกกับการจัดการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 62.1 ขาดทักษะในการตัดแปลงสื่อที่มีอยู่แล้ว

ให้มีคุณภาพดีขึ้น ร้อยละ 57.6 และสื่อการเรียนการสอนบางชนิดไม่เหมาะสมต่อผู้เรียนทำให้เป็นอุปสรรคในการเลือกใช้สื่อ ร้อยละ 56.1 ส่วนข้อที่มีค่าความถี่เห็นด้วยต่ำสุด คือ ครูขาดทักษะในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนจึงไม่เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทนั้น ๆ ร้อยละ 43.2 และเลือกสื่อการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน ร้อยละ 38.6

5.3.4 ด้านการใช้สื่อ ภาพรวมเห็นด้วยร้อยละ 52.3 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าความถี่เห็นด้วยสูงสุด ได้แก่ จำนวนคาบสอนของครูมีมาก ทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอในการเตรียมสื่อการเรียนการสอน ร้อยละ 75.8 รองลงมาขาดงบประมาณด้านการเตรียมสื่อการเรียนการสอน ร้อยละ 75.0 โรงเรียนขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการผลิตสื่อการเรียนการสอน และโรงเรียนขาดเจ้าหน้าที่ที่จะอำนวยความสะดวกและให้บริการในการเตรียมสื่อการเรียนการสอน เท่ากัน ร้อยละ 71.2 ข้อที่มีค่าความถี่เห็นด้วยปานกลาง ได้แก่ ครูไม่ใช้สื่อประกอบชั้นดำเนินการสอนเพื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 51.5 ผู้เรียนไม่สามารถมองเห็นสื่อการเรียนการสอนขณะใช้อย่างทั่วถึง ร้อยละ 49.2 และครูไม่มีเวลาเตรียมผู้เรียนให้พร้อมก่อนการใช้สื่อ ร้อยละ 48.5 ส่วนข้อที่มีค่าความถี่เห็นด้วยต่ำสุด คือ ครูไม่มีเวลาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมการใช้สื่อการเรียนการสอน ร้อยละ 28.8 และครูไม่สนใจตอบข้อซักถามอธิบายหรือชี้แนะปัญหาเพิ่มเติม ร้อยละ 27.3

5.3.5 ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน ภาพรวมเห็นด้วยร้อยละ 37.1 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าความถี่เห็นด้วยสูงสุด ได้แก่ ครูและผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการออกแบบ ผลิต และใช้สื่อ ร้อยละ 46.2 รองลงมาครูไม่ได้เสนอความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อเสนอผลงานโดยการใช้ ร้อยละ 39.4 ข้อที่มีค่าความถี่เห็นด้วยปานกลาง ได้แก่ ครูไม่ให้ผลย้อนกลับทันทีเมื่อผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นภายหลังการใช้สื่อ เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 37.9 ส่วนข้อที่มีค่าความถี่เห็นด้วยต่ำสุด คือ และครูไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีการตอบสนองผลจากการใช้สื่อ ร้อยละ 31.1

5.3.6 ด้านการวัดและประเมินผล ภาพรวมเห็นด้วยร้อยละ 41.0 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าความถี่เห็นด้วยสูงสุด ได้แก่ ครูไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ประเมินผลการใช้สื่อในชั้นเรียน ร้อยละ 48.5 รองลงมาครูไม่ได้นำผลการประเมินไปพัฒนาปรับปรุงการใช้สื่อ ร้อยละ 43.2 ข้อที่มีค่าความถี่เห็นด้วยปานกลาง ได้แก่ ครูและนักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การใช้สื่อ คิดเป็นร้อยละ 42.4 ส่วนข้อที่มีค่าความถี่เห็นด้วยต่ำสุด คือ ครูเลือกใช้การทดสอบไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อ 33.3

5.3.7 จัดกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม ออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1)กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยเลย 2)กลุ่มที่เห็นด้วยต่ำ 3)กลุ่มที่เห็นด้วยปานกลาง 4)กลุ่มที่เห็นด้วยสูง โดยจำแนกเป็นกลุ่มตามด้าน ดังนี้

5.3.7.1 ด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน มีกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยเลย ร้อยละ 25.8 เมื่อพิจารณากลุ่มที่เห็นด้วยกับปัญหากระบวนการใช้สื่อ พบว่า เป็นกลุ่มที่เห็นด้วยสูงมากที่สุด ร้อยละ 37.9 รองลงมาเห็นด้วยต่ำ ร้อยละ 19.7 และเห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 16.7

5.3.7.2 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ มีกลุ่มที่ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 46.2 เมื่อพิจารณากลุ่มที่เห็นด้วยกับปัญหากระบวนการใช้สื่อ พบว่า เป็นกลุ่มที่เห็นด้วยสูงมากที่สุด ร้อยละ 32.6 รองลงมาเห็นด้วยต่ำ ร้อยละ 12.9 และเห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 8.3

5.3.7.3 ด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อ มีกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยเลย ร้อยละ 11.4 เมื่อพิจารณากลุ่มที่เห็นด้วยกับปัญหากระบวนการใช้สื่อ พบว่า เป็นกลุ่มที่เห็นด้วยสูงมากที่สุด ใกล้เคียงกับกลุ่มที่เห็นด้วยปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.1 และ 34.1 และกลุ่มที่เห็นด้วยต่ำ ร้อยละ 17.4

5.3.7.4 ด้านการใช้สื่อ มีกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยเลย ร้อยละ 8.3 เมื่อพิจารณากลุ่มที่เห็นด้วยกับปัญหากระบวนการใช้สื่อ พบว่า เป็นกลุ่มที่เห็นด้วยปานกลางมากที่สุด ร้อยละ 39.4 รองลงมาเห็นด้วยสูง ร้อยละ 32.6 และเห็นด้วยต่ำ ร้อยละ 19.7

5.3.7.5 ด้านการกำหนดการตอบสนองผู้เรียน มีกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยเลย ร้อยละ 37.9 เมื่อพิจารณากลุ่มที่เห็นด้วยกับปัญหากระบวนการใช้สื่อ พบว่า เป็นกลุ่มที่เห็นด้วยสูง ใกล้เคียงกับกลุ่มเห็นด้วยต่ำ ร้อยละ 25.8 และ 25.0 และกลุ่มที่เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 11.4

5.3.7.6 ด้านการวัดและประเมินผล มีกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยเลย ร้อยละ 37.9 เมื่อพิจารณากลุ่มที่เห็นด้วยกับปัญหากระบวนการใช้สื่อ พบว่า เป็นกลุ่มที่เห็นด้วยสูงมากที่สุด ร้อยละ 30.3 รองลงมาเห็นด้วยต่ำ ร้อยละ 20.5 และเห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 11.4

5.4 ส่วนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบระดับการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาศาสนาและสามัญ ประสบการณ์สอน ระดับที่สอน รายวิชาหลักที่สอน และขนาดโรงเรียน

ผลการเปรียบเทียบระดับการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาศาสนาและสามัญ ประสบการณ์สอน ระดับที่สอน รายวิชาหลักที่สอน และขนาดของโรงเรียน มีรายละเอียดผลการเปรียบเทียบ ดังนี้

5.4.1 ครูอิสลามศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

5.4.2 ครูอิสลามศึกษาที่มีอายุ มีระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

5.4.3 ครูอิสลามศึกษาที่มีระดับการศึกษาศาสนาต่างกัน มีระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านวัสดุ ด้านอาคารสถานที่ และด้านกิจกรรมเทคนิคและวิธีการ ไม่แตกต่างกัน นอกจากด้านบุคคล และด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

5.4.4 ครูอิสลามศึกษาที่มีระดับการศึกษาสามัญต่างกัน มีระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านวัสดุ ด้านอาคารสถานที่ ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ และด้านกิจกรรมเทคนิคและวิธีการ ไม่แตกต่างกัน นอกจากด้านบุคคล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.4.5 ครูอิสลามศึกษาที่มีประสบการณ์สอนต่างกัน มีระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

5.4.6 ครูอิสลามศึกษาที่มีระดับที่สอนต่างกัน มีระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ และด้านกิจกรรมเทคนิคและวิธีการ ไม่แตกต่างกัน นอกจากด้านบุคคล และด้านอาคารสถานที่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.4.7 ครูอิสลามศึกษาที่มีรายวิชาหลักที่สอนต่างกัน มีระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านบุคคล ด้านอาคารสถานที่ ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ และด้านกิจกรรมเทคนิคและวิธีการ ไม่แตกต่างกัน นอกจากด้านวัสดุ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.4.8 ครูอิสลามศึกษาที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

5.5 ส่วนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาศาสนาและสามัญ ประสบการณ์สอน ระดับที่สอน รายวิชาหลักที่สอน ขนาดโรงเรียน และระดับการใช้สื่อ

ผลการเปรียบเทียบปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา แบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

5.5.1 ส่วนที่ 5.1 ผลการเปรียบเทียบปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา จำแนกตามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาศาสนาและสามัญ ประสบการณ์สอน ระดับที่สอน รายวิชาหลักที่สอน และขนาดโรงเรียน พบว่า ด้านการใช้สื่อ และด้านการวัดและประเมินผล ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อ และด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถจำแนกรายละเอียด ดังนี้

5.5.1.1 ด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน จำแนกตามข้อมูลทั่วไป พบว่า ระดับการศึกษาศาสนาต่างกัน มีปัญหากระบวนการใช้สื่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.5.1.2 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป พบว่า เพศต่างกัน มีปัญหากระบวนการใช้สื่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.5.1.3 ด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป พบว่า ระดับการศึกษาศาสนาต่างกัน มีปัญหากระบวนการใช้สื่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.5.1.4 ด้านการใช้สื่อ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป พบว่า มีปัญหากระบวนการใช้สื่อไม่แตกต่างกัน

5.5.1.5 ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน จำแนกตามข้อมูลทั่วไป พบว่า ระดับที่สอนต่างกัน มีปัญหากระบวนการใช้สื่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.5.1.6 ด้านการวัดและประเมินผล มีปัญหากระบวนการใช้สื่อไม่แตกต่างกัน

5.5.2 ส่วนที่ 5.2 ผลการเปรียบเทียบปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา จำแนกตามระดับการใช้สื่อ พบว่า ด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการกำหนดการตอบสนองผู้เรียน และด้านการวัดและประเมินผล ไม่แตกต่างกัน นอกจากด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อ และด้านการใช้สื่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถจำแนกรายละเอียด ดังนี้

5.5.2.1 ด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน จำแนกตามระดับการใช้สื่อ พบว่า มีปัญหากระบวนการใช้สื่อไม่แตกต่างกัน

5.5.2.2 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ จำแนกตามระดับการใช้สื่อ พบว่า มีปัญหากระบวนการใช้สื่อไม่แตกต่างกัน

5.5.2.3 ด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อ จำแนกตามระดับการใช้สื่อ พบว่า หากระดับการใช้สื่อในด้านอาคารสถานที่ต่างกัน มีปัญหากระบวนการใช้สื่อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.5.2.4 ด้านการใช้สื่อ จำแนกตามระดับการใช้สื่อ พบว่า หากระดับการใช้สื่อด้านอาคารสถานที่ต่างกัน มีปัญหากระบวนการใช้สื่อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.5.2.5 ด้านการกำหนดการตอบสนองผู้เรียน จำแนกตามระดับการใช้สื่อ พบว่า มีปัญหากระบวนการใช้สื่อไม่แตกต่างกัน

5.5.2.6 ด้านการวัดและประเมินผล จำแนกตามระดับการใช้สื่อ พบว่า มีปัญหากระบวนการใช้สื่อไม่แตกต่างกัน

5.6 ส่วนที่ 6 ผลการประมวลข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา

ผลการการประมวลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ แนวทางการพัฒนาระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน และแนวทางการพัฒนาปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอน

5.6.1 แนวทางการพัฒนาระดับการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ปรากฏผลดังนี้

5.6.1.1 ด้านบุคคล พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่มากที่สุด ได้แก่ การเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายพิเศษเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศในชั้นเรียน คิดเป็นร้อยละ 18.5 รองลงมาการเชิญวิทยากรภายนอกช่วยชั้นทำให้นักเรียนมีแรงกระตุ้นในการเรียนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 16.7 และสื่อบุคคลที่นำมาแสดงต้องมีความชำนาญและมีจิตวิทยาสูง เพื่อสามารถให้ผู้สอนได้ปรับปรุงทักษะการสอนของตนให้ดีขึ้น ร้อยละ 14.8 ข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่ปานกลาง ได้แก่ การเชิญผู้นำศาสนาในชุมชนเข้ามาให้ความรู้เพิ่มเติม และการสนับสนุนงบประมาณให้กับผู้สอนที่ต้องการเชิญบุคลากรภายนอกเมื่อมีความจำเป็น เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 11.1 ส่วนข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่ต่ำสุด ได้แก่ การเชิญบุคลากรภายนอกมาให้ความรู้มาจากหน่วยงานที่มีความพร้อม คิดเป็นร้อยละ 3.7

5.6.1.2 ด้านวัสดุ พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่มากที่สุด ได้แก่ การสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาสื่อด้านวัสดุ คิดเป็นร้อยละ 24.0 รองลงมาแบบเรียนต้องมีความหลากหลาย สร้างสรรค์และน่าสนใจ ร้อยละ 14.0 และการอบรมเพื่อพัฒนาให้ครูผู้สอนใช้สื่อที่มีอยู่แล้วให้เกิดความชำนาญ และให้รู้จักใช้สื่อใหม่ ๆ เช่น เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 12.0 ข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่ปานกลาง ได้แก่ วัสดุที่มีอยู่สามารถเอามาสอนและดัดแปลงเป็นสื่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 10.0 และวัสดุที่ใช้ต้องทันสมัยอยู่เสมอ ร้อยละ 8.0 ส่วนข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่ต่ำสุด ได้แก่ จัดให้มีศูนย์ผลิตสื่อของเขตพื้นที่และมีบุคลากรที่มีประสบการณ์คอยดูแล คิดเป็นร้อยละ 2.0

5.6.1.3 ด้านอาคารสถานที่ พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด ได้แก่ สถานที่ต่างๆ ของโรงเรียนต้องปลอดภัย มีภูมิทัศน์ที่ดีและเอื้อต่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 30.4 รองลงมาคือห้องเรียนหรือห้องปฏิบัติการเฉพาะในแต่ละสาระวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้อิสลามศึกษา ร้อยละ 17.4 ข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่ปานกลาง ได้แก่ จัดให้มีห้องปฏิบัติการทางภาษาในรายวิชาภาษาอาหรับ และภาษามลายู คิดเป็นร้อยละ 10.9 และการสนับสนุนงบประมาณด้านอาคารสถานที่ของโรงเรียนให้เพียงพอ ร้อยละ 6.5 ส่วนข้อเสนอแนะที่มีความถี่ต่ำสุด ได้แก่ การกำหนดนโยบายให้ผู้สอนทำการสอนนอกห้องเรียนอย่างน้อยหน่วยการเรียนรู้ครั้ง ร้อยละ 2.2

5.6.1.4 ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด ได้แก่ การจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ให้เพียงพอมากที่สุด ร้อยละ 44.0 รองลงมาคือเครื่องมือและอุปกรณ์ต้องทันสมัย ข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่ปานกลาง ได้แก่ การติดตั้งระบบจอโปรเจกเตอร์ LCD หรือโทรทัศน์ ในแต่ละห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 12.0 ส่วนข้อเสนอแนะที่มีความถี่ต่ำสุด ได้แก่ การจัดกิจกรรมสัมมนาเพื่อหาทุนในการจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ให้แก่โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 4.0

5.6.1.5 ด้านกิจกรรมเทคนิคและวิธีการ พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด ได้แก่ ครูผู้สอนควรจัดให้มีกิจกรรมการสอนที่หลากหลายมากที่สุด ร้อยละ 25.0 รองลงมาคือการจัดอบรมให้ผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมเทคนิคและวิธีการสอน อย่างน้อยปีการศึกษาละ 2 ครั้ง ร้อยละ 17.6 และการสอนให้เน้นการพัฒนาทักษะการปฏิบัติจริงของผู้เรียนให้มากขึ้น ร้อยละ 16.3 ข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่ปานกลาง ได้แก่ จัดให้มีกิจกรรมกลุ่มอัลเกาะฮ์และการทดสอบเป็นรายบุคคล และเน้นกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 4.4 ส่วนข้อเสนอแนะที่มีความถี่ต่ำสุด คือ สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลาลงพื้นที่ให้ความรู้และสามารถแลกเปลี่ยนกันและกัน และการเปิดเวทีนำเสนอผลงานวิชาการอิสลามศึกษาให้กับนักเรียน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 1.5

5.6.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ปรากฏผลดังนี้

5.6.2.1 ด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด ได้แก่ จัดทำแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนก่อนใช้สื่อการเรียนการสอนมากที่สุด และเท่ากันกับครูผู้สอนต้องรู้จักนิสัย พฤติกรรม และความแตกต่างของแต่ละคน ผ่านการจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน และ SDQ คิดเป็นร้อยละ 22.5 ข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่ปานกลาง ได้แก่ จัดกลุ่มผู้เรียนเพื่อให้ผู้สอนได้เลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่มมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 12.5 และครูผู้สอนต้องมีทักษะในการวิเคราะห์สื่อการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ร้อย

ละ 10.0 ส่วนข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่ต่ำสุด คือ การศึกษาต่อของผู้สอนที่ไม่ได้มีใบประกอบวิชาชีพครูเพื่อสร้างความเข้าใจ และมีทักษะในการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียนกับการใช้สื่อการสอน คิดเป็นร้อยละ 2.5

5.6.2.2 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด ได้แก่ เน้นให้ครูผู้สอนมีทักษะการกำหนด KPA ให้ชัดเจนต่อการเลือกใช้สื่อมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.9 รองลงมาการยึดเอาวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นหลักจรรยาบรรณทั้งหน่วยงานการเรียนรู้ที่สอน ร้อยละ 21.0 ข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่ปานกลาง ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ต้องมีทักษะการปฏิบัติจริงและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 11.6 ส่วนข้อที่มีค่าความถี่ต่ำสุด คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ที่ครอบคลุมเนื้อหา และทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน ร้อยละ 2.3

5.6.2.3 ด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อ พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด ได้แก่ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการจากผู้เชี่ยวชาญอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้สอนมีทักษะในการเลือก ตัดแปลง หรือออกแบบสื่อการสอนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.1 รองลงมาการออกแบบสื่อที่หลากหลาย ทันต่อสถานการณ์ และน่าสนใจ สามารถให้ผู้เรียนต่อยอดได้ ร้อยละ 15.4 ข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่ปานกลาง ได้แก่ ทางโรงเรียนควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหาสื่อการสอน และผู้สอนควรเลือก หรือออกแบบสื่อที่ง่าย ๆ สะดวกในการพกพา ใช้งานได้หลาย ๆ ครั้ง และเหมาะสมกับความรู้พื้นฐานผู้เรียน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 10.3 ส่วนข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่ต่ำสุด คือ ส่งเสริมความสามารถผู้เรียน เช่น อ่านอัลกุรอานไพเราะมาบันทึกเสียงเพื่อใช้เป็นสื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.5

5.6.2.4 ด้านการใช้สื่อ พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด ได้แก่ การจัดอบรมให้ผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจตรงกันและมีทักษะการใช้สื่อใหม่ๆ อยู่เสมอ และครูผู้สอนต้องมีการเตรียมการใช้สื่อการเรียนการสอนล่วงหน้า เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 20.0 รองลงมาการใช้สื่อที่หลากหลายเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ของผู้เรียน ร้อยละ 13.4 ข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่ปานกลาง ได้แก่ การจัดการเรื่องคาบสอนของผู้สอนไม่มากเกินไปทำให้เวลาในการเตรียมสื่อการสอน และการทดลองใช้สื่อก่อนการนำไปใช้ในการสอนจริงกับผู้เรียน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 6.7 ส่วนข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่ต่ำสุด คือ หมั่นใช้อุปกรณ์และเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีอยู่ประกอบควบคู่กับการสอนในตำราหรือหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 3.3

5.6.2.5 ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด ได้แก่ การให้แรงเสริมกับผู้เรียนทุกครั้งที่ใช้สื่อการสอน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามได้ตามต้องการและให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของผู้เรียน เท่ากัน ร้อยละ 21.4 ข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่ปานกลาง ได้แก่ สังเกตพฤติกรรมผู้เรียนอยู่เสมอหลังจากการใช้สื่อ คิดเป็นร้อยละ 14.3 และครูผู้สอนควรคำนึงถึงความแตกต่างในการตอบสนองผู้เรียนก่อนประเมินผล

เสมอ ร้อยละ 10.7 ส่วนข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่ต่ำสุด ได้แก่ การสร้างบรรยากาศสถานที่เรียนให้ดึงดูดผู้เรียนและเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และผู้สอนต้องนำเสนอความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการนำเสนอสื่อการสอน เท่ากัน ร้อยละ 3.6

5.6.2.6 ด้านการประเมินผล พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด ได้แก่ ให้ครูสอนมีการประเมินผลการใช้สื่อในทุกครั้งที่ใช้และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 25.0 รองลงมาครูผู้สอนประเมินผลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนด และประเมินผลนักเรียนตามสภาพความเป็นจริง เท่ากัน ร้อยละ 13.8 ข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่ปานกลาง ได้แก่ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินความพึงพอใจกับการใช้สื่อของครูผู้สอน และประเมินผลความแตกต่างของการใช้สื่อในแต่ละบทเรียน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 5.6 ส่วนข้อเสนอแนะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูผู้สอนควรใช้รูปแบบการประเมินที่หลากหลาย และควรมีผู้เชี่ยวชาญจากสำนักงานโรงเรียนเอกชนจังหวัดสงขลาเข้ามานิเทศการสอน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 2.8

5.7 ส่วนที่ 7 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ แนวทางการพัฒนาระดับการใช้สื่อการเรียนการสอน และแนวทางการพัฒนาปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปเนื้อหา ลักษณะการถอดบทเรียน และจัดหมวดหมู่ตามประเด็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

5.7.1 การสัมภาษณ์ผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระดับการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ผลปรากฏดังนี้

5.7.1.1 โรงเรียนขนาดกลาง สภาพทั่วไปของการใช้สื่อการเรียนการสอน โรงเรียนจะเน้นการใช้สื่อด้านบุคคล คือ การเชิญบุคคลมาแสดงประกอบการเรียนการสอน และใช้หนังสือประกอบบรรยายการสอน มีแบบฝึกหัด ใช้กระดาน มีการเชิญโต๊ะครูปอเนาะ โต๊ะอิมามมาสอนในรายวิชาศาสนา เนื่องจากโรงเรียนได้เน้นการสอนในรูปแบบของสถาบันปอเนาะในเขตพื้นที่ เช่น บาลาฆาะ ดุยฟาตุลอะดีซ ฟิกฮ์ และเน้นการท่องจำ เป็นต้น มีโรงเรียนที่เน้นการสอนโดยใช้การผสมผสานหลักสูตรแกนกลางจากกระทรวงศึกษาธิการระหว่างหลักสูตรอิสลามศึกษา 2546 และหลักสูตรอิสลามศึกษา 2551 ในการยึดถือมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเพื่อการจัดการเรียนการสอน

สอนนั้นสอดคล้องกับการทดสอบ I-net แต่ยังใช้สื่อบุคคลมาประกอบการสอนในการเรียนระดับศาสนาชั้นชานาเวีย ทั้งนี้กลุ่มภาษาได้ใช้สื่ออย่างหลากหลายมากกว่ากลุ่มศาสนา

สถานที่ทำการเรียนการสอนส่วนมากจะใช้ห้องเรียน และจะใช้ซุ้มศาลาบริเวณโรงเรียนค่อนข้างบ่อย สำหรับสื่อจำพวกอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์จะใช้น้อยมาก การออกข้อสอบให้กับนักเรียนที่เรียนในระดับชั้นชานาเวีย ที่ได้เชิญบุคลากรภายนอกนั้น จะใช้การเขียนข้อสอบด้วยลายมือของผู้สอน (บาบอ) และให้ทางโรงเรียนจัดพิมพ์เป็นเอกสารในการสอบวัดผลให้แก่ักเรียน

โรงเรียนจะเน้นการทำกิจกรรมศาสนาเป็นหลัก และมีความสัมพันธ์กับชุมชน มีชุมชนโต๊ะลูบา เป็นการป็นเยาวชนให้มีทักษะการปฏิบัติในลักษณะเดียวกับสถาบันปอเนาะ กล่าวคือ นักเรียนจะต้องเป็นผู้นำในการนำดูอาห์ ในพิธีกรรมต่าง ๆ ทางศาสนา เช่น การจัดการศพ อิมามละหมาดตะรอวีเยฮฺ และกิจกรรมอื่น ๆ ตามประเพณีของพื้นที่ในชุมชน เป็นต้น นักเรียนมีการชิมชบวิถีสีวิตต่าง ๆ เหล่านี้จากชุมชน

ทั้งนี้ ระดับการใช้สื่อทั่วไปของโรงเรียนขนาดกลาง ยังมีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ไม่ค่อยหลากหลาย ซึ่งสื่อด้านที่ควรพัฒนาเพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้สื่อการเรียนการสอน ได้แก่ ด้านวัสดุ เครื่องมือและอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์มีใช้ไม่เพียงพอ เป็นต้น แต่ความจำเป็นในขณะนี้ทางโรงเรียนยังไม่ให้ความสนใจต่อการใช้สื่อเหล่านี้ เนื่องจากยังใช้สื่อบุคคลเป็นหลัก โดยเฉพาะบุคลากรภายนอก ที่เป็นบาบอ หรือโต๊ะครู ซึ่งเป็นคนรุ่นเก่า แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นในอนาคตหากมีครูรุ่นใหม่เข้ามาแทนที่ในการจัดการเรียนการสอน จะทำให้มีความจำเป็นในการใช้สื่อวัสดุ และเครื่องมือ อุปกรณ์ โดยปัจจุบันโรงเรียนจะเน้นการใช้วิชากลุ่มปอเนาะเกือบทั้งหมด ส่วนวิชาที่โรงเรียนกำหนดหลักอื่น ๆ เช่น มรดกและพินัยกรรม และดาราศาสตร์ จะใช้ครูผู้สอนที่จบจากต่างประเทศ

โดยสามารถสรุปเนื้อหาการสัมภาษณ์ตามกรอบแนวคิดการวิจัย ได้ดังนี้

ก. ด้านบุคคล

โรงเรียนขนาดกลางจะเน้นการสื่อด้านบุคคล เนื่องจากต้องการกระตุ้นให้นักเรียนมีความต้องการในการเรียนศาสนา มีแนวคิดและจิตวิญญาณที่ถ่ายทอดโดยตรงผ่านผู้สอน โดยยังไม่มี ความจำเป็นที่จะนำสื่อสมัยใหม่ในการพัฒนาการเรียนการสอน เนื่องจากต้องการอนุรักษ์บุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้พื้นฐานที่ดี และทางโรงเรียนจะเชิญบาบอมาในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เช่น ประเพณีเมาลิด และกิจกรรมต้อนรับรอมฎอน เป็นต้น อีกทั้งได้มีการเชิญคณะกรรมการอิสลาม เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนบรรยากาศให้กับนักเรียนด้วยเช่นกัน ส่วนครูผู้สอนในรายวิชาภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่จะเป็นคนไทย เนื่องจากประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ เช่น ปัญหาส่วนตัว และงบประมาณในการจัดจ้างครูผู้สอนจากต่างประเทศโดยตรง เป็นต้น

ซึ่งผลทำให้นักเรียนที่จบจากโรงเรียนขนาดกลางส่วนใหญ่ไปต่อสายศาสนาล้วน เนื่องจากได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เข้มข้น และมีบรรยากาศเป็นสำคัญ มีนักเรียนบางส่วนที่เรียนต่อจนจบต่างประเทศ และได้กลับมาเป็นครูผู้สอนในสถาบันเดิม

ข. ด้านวัสดุ

โรงเรียนขนาดกลาง โดยเฉพาะรายวิชาศาสนา ส่วนใหญ่ใช้หนังสือและกระดาน เน้นการทำแบบฝึกหัด หนังสือศาสนาส่วนใหญ่เป็นภาษาอาหรับ หนังสือภาษามลายูจะใช้หนังสือรุมมี ส่วนหนังสือที่เรียนในระดับชั้นชานะวียะฮฺจะใช้หนังสือรูปแบบเดียวกับปอเนาะ แต่จะออกแบบเป็นเอกสารประกอบการเรียนการสอน เพื่อคัดเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน ส่วนรายวิชาภาษาต่างประเทศ จะใช้สื่อวัสดุที่หลากหลายมากกว่า เช่น หนังสือบัตรคำ แถบประโยค เทปเสียง และวีซีดี เป็นต้น

ทั้งนี้การใช้สื่อด้านวัสดุในภาพรวมยังคงยังไม่หลากหลาย ทั้งนี้ทางโรงเรียน มีแนวทางในการพัฒนาให้ครูผู้สอนรู้จักการใช้สื่อวัสดุ โดยเบื้องต้นส่งเสริมให้มีการจัดทำวีดิทัศน์ในรายวิชาศาสนาอิสลามเพื่อเป็นสื่อให้นักเรียนได้ศึกษานอกห้องเรียน และมีการจัดอบรมครูให้รู้จักการใช้สื่อประเภทวัสดุ การใช้สิ่งรอบข้างมาทำเป็นสื่อการเรียนการสอน และพร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ค. ด้านอาคารสถานที่

โรงเรียนขนาดกลาง ทุกรายวิชาส่วนใหญ่มีการเรียนการสอนในห้องเรียน และมีการใช้อาคารละหมาดหรือมัสยิดค่อนข้างมากโดยเฉพาะรายวิชาอัลกุรอาน และอัลฟิกฮ์ มีการใช้ศาลานอกห้องเรียนเป็นสถานที่จัดการเรียนการสอนนักเรียนระดับชานะวียะฮฺ และบริเวณที่ร่มหรือลานโล่งบริเวณโรงเรียน เนื่องจากครูผู้สอนอายุมาก จึงต้องการให้นักเรียนลงมาเรียนในสถานที่ที่ผู้สอนต้องการ

สำหรับความต้องการของโรงเรียนนั้น ได้แก่การเพิ่มสถานที่เฉพาะสำหรับบางรายวิชาโดยเฉพาะกลุ่มวิชาภาษา หรือจัดสรรให้กลุ่มอิสลามศึกษามีห้องเฉพาะในแต่ละกลุ่มวิชา และมีห้องมัลติมีเดียที่เป็นห้องสื่อในแต่ละวิชาอย่างชัดเจน

ง. ด้านเครื่องมืออุปกรณ์

โรงเรียนขนาดกลาง ในรายวิชาที่ใช้สื่อด้านนี้ค่อนข้างบ่อย จะเป็นวิชาภาษาต่างประเทศ ส่วนวิชาศาสนาอื่นจะไม่ค่อยใช้ แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้สอนเป็นหลักในการเลือกใช้สื่อ โดยจะพบได้ว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์สอนไม่เกิน 5 ปี มักจะใช้สื่อด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ด้วย

ทางโรงเรียนมีการจัดหาและจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องมืออุปกรณ์ เช่น เครื่องปริ้นท์ เครื่องถ่ายเอกสาร TV เป็นต้น การพัฒนาหรือส่งเสริมให้

ครูผู้สอนรู้จักการใช้เทคโนโลยีในทุก ๆ ปี เช่น การอบรมคอมพิวเตอร์ช่วงต้นปีที่ทางโรงเรียนจัด และการอบรมในกรณีพิเศษที่มีสื่อตัวใหม่เข้ามา เช่น สมาร์ทบอร์ด เป็นต้น

จ. ด้านเทคนิคกิจกรรมและวิธีการ

โรงเรียนขนาดกลาง ส่วนใหญ่ใช้การบรรยายโดยเฉพาะรายวิชาอัลกุรอาน จะมีการฝึกอ่าน การท่องจำตัวต่อตัว และการสอนเป็นกลุ่ม สำหรับวิชาอัลฟิกฮุจะเน้นการนำทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ และสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ทั้งนี้โรงเรียนยังมีการอบรมครูปีละ 2 ครั้ง เกี่ยวกับเทคนิคการสอน มีกิจกรรมเวทีเกี่ยวกับศาสนาเดือนละ 1 ครั้ง สำหรับการวิจัยชั้นเรียนในกลุ่มอิสลามศึกษายังไม่ค่อยชัดเจนในการนำผลมาพัฒนาต่อยอดให้ครูและนักเรียน

ทางโรงเรียน ต้องการพัฒนาการเรียนการสอนโดยเน้นการปฏิบัติจริงเป็นหลัก เพื่อให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรง และจะให้มีความรู้เพิ่มเติมจากคาบสอนหลัก คือ วิชาการปฏิบัติ โดยสิ่งสำคัญคือการพัฒนาครูผู้สอนให้มีทักษะการใช้สื่อด้านนี้ โดยการอบรมครูผู้สอนควบคู่กับการส่งครูไปศึกษาดูงานนอกโรงเรียน และให้ครูผู้สอนมีความเสมอภาคในการบริหารจัดการโรงเรียน พร้อมสร้างความโดดเด่นให้เกิดขึ้นอย่างชัดเจน

5.7.1.2 โรงเรียนขนาดใหญ่ สภาพทั่วไปของการใช้สื่อการเรียนการสอน มีการจัดการเรียนการสอนตรงตามหลักของกระทรวงศึกษาธิการใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนในบางรายวิชาไม่ตรงกับสาขาที่จบมา และมีการเชิญบาทบอหรือโต๊ะครูปอนะมาเป็นผู้สอนนักเรียนในระดับชั้นชานะวียะฮ์ เช่น บาลาฆะฮะ อันนุศูล เป็นต้น โดยจะใช้กระดานเป็นส่วนใหญ่ โรงเรียนมีการพัฒนาเครื่องมือและอุปกรณ์โดยการให้ครูผู้สอนของโรงเรียนสามารถจัดพิมพ์เป็นเอกสารประกอบให้กับนักเรียน โดยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์สอนไม่เกิน 10 ปี โดยเฉพาะครูภาษา หรือครูที่จบจากต่างประเทศ จะใช้สื่อวัสดุเป็นส่วนใหญ่เน้นการใช้บัตรคำ สำหรับบุคลากรครูที่จบในสาขาการสอนโดยตรงจะมีทักษะในการใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย ซึ่งทางโรงเรียนได้สนับสนุนงบประมาณในส่วนนี้ และโรงเรียนมีการพัฒนาสถานที่บริเวณให้เป็นสื่อการเรียนการสอน

โดยสามารถสรุปเนื้อหาการสัมภาษณ์ตามกรอบแนวคิดการวิจัย ได้ดังนี้

ก. สื่อด้านบุคคล

โรงเรียนขนาดใหญ่ การเชิญบุคลากรภายนอกมาในคาบกิจกรรมที่จัดเป็นประจำทุกสัปดาห์ เพื่อให้ความรู้เชิงประสบการณ์และการปฏิบัติจริงในชุมชน หรือมีความจำเป็นในการปฏิบัติศาสนกิจ เช่น กิจกรรมต้อนรับรอมฎอน ซึ่งทางโรงเรียนให้การสนับสนุนงบประมาณ และมีบุคคลกรทางภาษาต่างประเทศโดยตรง

จะเห็นได้ว่าโรงเรียนมีความสามารถในการจัดสรรบุคลากรครูให้ตรงตามความต้องการของสถานศึกษาและหลักสูตร แต่ครูผู้สอนส่วนใหญ่ในรายวิชาศาสนาอิสลามไม่ได้จบในสาขาตรีบียะฮ์หรือการศึกษาโดยตรง สำหรับในระดับชั้นชานะวียะฮ์นั้นยังมีความ

จำเป็นต้องเชิญขอ บอหรือโต๊ะครูปอเนาะมาแสดงประกอบการเรียนการสอน เนื่องจากโรงเรียนจะเน้นรายวิชาการระดับชั้นชานะวียะฮฺ ให้มีความเข้มข้นตามการเรียนการสอนในสถาบันปอเนาะ

ข. สื่อด้านวัสดุ

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีการจัดอบรมจากสำนักงานส่วนกลางเป็นส่วนใหญ่ เช่น สำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา โดยสื่อวัสดุส่วนใหญ่ครูผู้สอนแต่ละคนจะต้องรับผิดชอบด้วยตนเองในสื่อชิ้นเล็ก ๆ หากเป็นชิ้นใหญ่ ๆ จะมีห้องเก็บสื่อที่มีความพร้อม แต่ยังคงขาดผู้ดูแลอย่างเป็นระบบ

โรงเรียนมีระบบจัดการและพัฒนาสื่อด้านวัสดุ แต่ยังมีข้อบกพร่องในการดูแลรักษาวัสดุชิ้นใหญ่ ๆ เช่น แบบจำลอง แผ่นป้าย และไว้นิสขนาดใหญ่ที่ใช้ในบางช่วงเวลา เป็นต้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องจัดการระบบดูแลรักษาวัสดุ โดยจัดให้ครูผู้สอนมีภาระหน้าที่ในการดูแลความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในห้องเก็บสื่อเอง หรือจัดหาเจ้าหน้าที่ในการเบิกใช้วัสดุ

ค. สื่อด้านอาคารสถานที่

โรงเรียนขนาดใหญ่ ยังขาดห้องของแต่ละสาระวิชาอิสลามศึกษา เนื่องจากสถานที่ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน จึงทำให้ส่วนใหญ่จะใช้ห้องเรียนแต่ละชั้นเรียน โดยครูอิสลามศึกษาจะจับกลุ่มเป็นภาระงานต่าง ๆ ตามความสามารถของบุคลากร เช่น ฝ่ายปกครอง ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายทะเบียน เป็นต้น

โรงเรียนจะเน้นในเรื่องการบริหารจัดโรงเรียนการมากกว่า ทำให้ไม่มีระบบการทำงานเป็นกลุ่มสาระวิชาอย่างชัดเจน ถึงค่อนข้างจะมีความพร้อมด้านสถานที่และยังไม่มีการจัดห้องสื่อตามกลุ่มสาระวิชาอิสลาม ดังนั้นจึงมีความจำเป็นในการพัฒนาระบบการสอนที่เข้มข้นในแต่ละรายวิชาต่อไป โดยคำนึงถึงการกระจายงานและภาระความรับผิดชอบที่ครอบคลุมขึ้น

ง. สื่อด้านเครื่องมือและอุปกรณ์

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความพร้อมอย่างมากในเรื่องเครื่องมือและอุปกรณ์ เช่น TV โน้ตบุ๊ก คอมพิวเตอร์ เครื่องปริ้นท์ และเครื่องถ่ายเอกสาร เป็นต้น โดยได้รับการสนับสนุนโครงการจากรัฐบาล ซึ่งรายวิชาภาษาต่างประเทศจะใช้สื่อเหล่านี้เป็นส่วนใหญ่

จะเห็นว่าโรงเรียนมีความพร้อมที่เอื้ออำนวยต่อการใช้อุปกรณ์ของครูผู้สอน แต่พบว่า ยังไม่ค่อยมีการใช้สื่อนี้เท่าที่ควรในรายวิชาศาสนาอิสลาม อันเนื่องมาจากครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่จบสาขาตรีปิยะฮฺหรือการศึกษาโดยตรง จึงไม่ค่อยมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี ดังนั้นมีความจำเป็นในการพัฒนาด้านตัวผู้สอนให้มีทักษะความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสำหรับการสอน

จ. ด้านกิจกรรมเทคนิคและวิธีการ

โรงเรียนขนาดใหญ่ เน้นการจัดกิจกรรมภายในทุก ๆ สัปดาห์ นักเรียนยังมีกลุ่มที่มีการเรียนต่อระดับศาสนาที่สูงขึ้น โดยมีการสนับสนุนการศึกษาให้ศึกษาต่างประเทศ มีการฝึกการปฏิบัติจริงในทุก ๆ ชั่วโมง เช่น การฝึกอ่านคัมภีระ และมึนักเรียนที่รับผิดชอบสอนตาคิกา ในวันเสาร์-อาทิตย์ เป็นต้น โดยโรงเรียนสนับสนุนอย่างเต็มที่สำหรับนักเรียนกลุ่มนี้ และบางรายวิชาเช่น วิชาอัลฟิฮฺ ในบทเรียนเรื่องหัจญ์จะใช้การจำลองสถานที่จริงเป็นสื่อการสอน เป็นต้น

จะเห็นว่าโรงเรียนสนับสนุน ส่งเสริมให้นักเรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย รวมทั้งครูผู้สอนมีเทคนิคและวิธีการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับสภาพการเรียนในแต่ละรายวิชาของกลุ่มอิสลามศึกษา

5.7.2 การสัมภาษณ์ผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ผลปรากฏดังนี้

5.7.2.1 โรงเรียนขนาดกลาง ปัญหาทั่วไปของการใช้สื่อการเรียนการสอน อยู่ในหลักประกันคุณภาพในเรื่องของผู้สอน

โดยสามารถสรุปเนื้อหาการสัมภาษณ์ตามกรอบแนวคิดการวิจัย ได้ดังนี้

ก. ด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน

จัดนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม และจะหาเวทีให้กับนักเรียนที่มีความสามารถ และแก้ปัญหาที่นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มอ่อน

ข. ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์

การทำแผนการเรียนการสอน สามารถปรับเปลี่ยนจากของเดิมได้ โดยไม่ต้องทำใหม่ และโรงเรียนต้องการกำหนดการสอนก่อนในต้นภาคเรียน และจะต้องส่งแผนการสอนเมื่อสิ้นปีการศึกษา เนื่องจากการตรวจบ่อย และการนิเทศบ่อย จะทำให้เกิดแรงต้าน โดยให้วิธีให้ผู้สอนมีความรักต้องการในการสอน แต่เน้นให้ครูจัดทำกำหนดการสอนเพื่อแสดงถึงกระบวนการจัดทำเอกสาร โดยแตกต่างกันขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้สอนแต่ละคน

ค. ด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อ

ต้องใช้หนังสือเป็นหลัก วิชาศาสนาใช้สื่อจากสถาบันปอเนาะ แต่เมื่อรู้ต้องการให้สอบไอเน็ต ทางโรงเรียนจึงต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตร เริ่มต้นโดยให้ครูผู้สอนจัดทำหนังสือเองที่สอดคล้องกับหลักสูตร โดยต้องการที่ไปในทิศทางเดียวกันกับโรงเรียนส่วนใหญ่ และการใช้เทปเสียงในการกระตุ้นความจำของนักเรียน

ง. ด้านการใช้สื่อ

ต้องการความพร้อมของงบประมาณ และการเตรียมความพร้อมของสื่อที่จะใช้ไม่แน่นอน เนื่องจากมีสื่อที่ใช้้น้อย

จ. ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน

การเรียนรู้เป็นกลุ่มในอาคารมัธยมโดยแบ่งวัน เช่น การวิดิ การอ่านอัลกุรอาน วิธีการละหมาดฮายัต เป็นต้น โดยนักเรียนเน้นการท่องจำเป็นรายบุคคล โดยนักเรียนจะตอบสนองเป็นกลุ่มใหญ่มากกว่ารายบุคคล

ฉ. ด้านการประเมินผล

เน้นการพูดคุยกับครูผู้สอน โดยผ่านการเดินสำรวจแบบผ่าน ๆ และดูจากผลสัมฤทธิ์เป็นรายวิชา แล้วจะเรียกครูมาสอบถามเหตุผล และคุยอย่างไม่เป็นทางการแล้วแต่ช่วงเวลาสถานที่ที่เหมาะสม โดยไม่ใช่แบบประเมินจากครูและเด็ก ส่วนวิชาที่ท่องจะประสบปัญหาต่อผลสัมฤทธิ์ จึงจำเป็นต้องเน้นกระบวนการท่องจำในรูปแบบทั้งกระบวนกลุ่มและรายบุคคล

5.7.2.2 โรงเรียนขนาดใหญ่ สภาพปัญหาทั่วไปของการใช้สื่อการเรียนการสอน สื่อที่ครูผลิตเองไม่ค่อยมีปัญหา เนื่องจากครูทำสื่อไม่มาก นอกจากกลุ่มกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศในระดับต้น และระดับกลาง ใช้หนังสือสมาคม 8 กลุ่มสาระ นอกจากระดับสูง จะใช้หนังสือเฉพาะในลักษณะเดียวกับสถาบันปอเนาะ

โดยสามารถสรุปเนื้อหาการสัมภาษณ์ตามกรอบแนวคิดการวิจัย ได้ดังนี้

ก. ด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน

โรงเรียนมีกิจกรรมที่สามารถพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน เช่น SDQ และมีการพบปะกับครูประจำชั้นก่อนเข้าเรียนทุกวัน และรายงานผลกับโรงเรียน ทำให้มีข้อมูลฐานหลักทำให้ครูรู้จักตัวนักเรียนเป็นอย่างดี มีการเยี่ยมบ้านและติดต่อผู้ปกครองสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชายมากกว่านักเรียนหญิงนอกจากนักเรียนหอพัก

ข. ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์

การจัดแผนการเรียนการสอนล่วงหน้า อย่างน้อย 1 เดือน เพียงแค่รายวิชาที่ถนัดวิชาเดียว ส่วนวิชาอื่น ๆ ที่สอนทำเพียงแค่กำหนดการสอน โดยสามารถนำแผนที่ใช้แล้วมาใช้ต่อไปในการศึกษาต่อไปได้ โดยยึดหลักการจากกระทรวงศึกษาธิการ

ค. ด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อ

ต้องการให้มีการจัดทำสื่อในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ไม่ใช่เพียงแค่กลุ่มสาระศาสนาเพียงอย่างเดียว

ง. ด้านการใช้สื่อ

มีการจัดอบรมให้กับครูผู้สอนเป็นประจำทุก ๆ ปี เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

จ. ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน

ผู้บริหารทำการนิเทศครูผู้สอนด้วยตนเอง และนักเรียนจะมีการโต้ตอบบ้างในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งของครูผู้สอน

ฉ. ด้านการประเมินผล

การให้นักเรียนมีการประเมินครูผู้สอน และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสอนมาก ผู้บริหารจะเรียกการเข้ามาคุยเป็นส่วนตัวเพื่อการพัฒนาการสอน การนิเทศการสอนเทอมละ 2 ครั้ง กล่าวคือ ก่อนสอน และหลังสอน

6. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา มีบางประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 และ 2 ดังนี้

6.1 เพื่อศึกษาระดับการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา

ผลการวิจัย พบว่า ระดับการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามส่วนใหญ่ค่อนข้างให้การสนับสนุนและมีความพร้อมเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ ทำให้ครูผู้สอนมีการใช้สื่อที่ค่อนข้างน้อย ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ, (2553ก : 139) ได้ระบุว่า สื่อการเรียนรู้อาจเป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนรู้อาจมีหลากหลายประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ และลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน เมื่อพิจารณารายด้านปรากฏผลดังนี้

6.1.1 ด้านบุคคล พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับนาน ๆ ครั้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเชิญบุคลากรมาแสดงประกอบการสอน ผู้สอนจะเชิญมาในกรณีวิชาเรียนหรือเนื้อหาที่เฉพาะต้องการผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเข้ามาสอนเท่านั้น และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามส่วนใหญ่จะทำการสอนอิสลามศึกษาสูงสุดถึงระดับชั้นชานะวียะฮ์ โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่มีความ

ต้องการศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานความรู้ทางด้านศาสนาอิสลามในการศึกษาระดับที่สูงขึ้นไป และมีเป็นบางครั้งที่มีการเชิญวิทยากรภายนอก โต๊ะครู และบาบอปอเนาะ เข้ามาสอนพิเศษเพิ่มในบางเนื้อหาสาระเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาครบกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอิสลามศึกษาของสถานที่ศึกษา อีกทั้งพื้นที่อำเภอจะนะ ถือเป็นแหล่งเรียนรู้ศาสนาที่มีสถาบันปอเนาะ และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จึงทำให้สื่อด้านบุคคลมักจะมีบทบาทสำคัญต่อโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โดยเฉพาะเรื่องการเรียนการสอนศาสนาอิสลาม ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ, (2553 : 34) ในหลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนระดับอิสลามศึกษาตอนปลาย (ชานะวียะฮฺ) เป็นการจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นสู่การศึกษาเฉพาะสาขามากขึ้น เน้นความสามารถ ความถนัด สามารถคิดพิจารณาอย่างมีวิจารณญาณในระดับสูง มีเป้าหมายให้สามารถปฏิบัติศาสนกิจเป็นกิจนิสัย มีวิถีคิดแบบอิสลามในการตัดสินใจของตนในการดำเนินชีวิตเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

6.1.2 ด้านวัสดุ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สื่อวัสดุเป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ทั่วไป สามารถหาได้ง่าย และส่วนใหญ่เป็นองค์ประกอบหลักสำหรับการใช้จัดการเรียนการสอนอยู่แล้ว อันเป็นสิ่งที่สามารถบรรจุวิชาความรู้ต่าง ๆ ไว้ได้ และเก็บรักษาได้ไม่ยากนัก เช่น หนังสือแบบเรียน กระดาน และป้ายนิเทศ เป็นต้น ดังที่ สกส สมจิตต์, 2556 : 7-11 กล่าวว่า วัสดุในการศึกษาโดยตรงจะเป็นประเภทที่บรรจุเนื้อหาบทเรียน โดยรูปแบบของวัสดุมีใช้สิ่งสำคัญที่จะต้องคำนึงถึง เช่น หนังสือ สไลด์ แผ่นที่ แผ่นซีดี เป็นต้น หรือสื่อต่าง ๆ ที่เป็นทรัพยากรในโรงเรียนและได้รับการออกแบบมาเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน

6.1.3 ด้านอาคารสถานที่ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สื่อด้านอาคารสถานที่ มีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งได้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างปลอดภัย ถือเป็นแหล่งเรียนรู้ที่โรงเรียนใช้นำเสนอได้อย่างหลากหลาย ขึ้นอยู่กับเนื้อหาสาระความรู้ที่ต้องการจะถ่ายทอดให้กับผู้เรียน โดยเฉพาะห้องที่เรียกได้ว่าเป็นชั้นเรียนหลักสำหรับการจัดการเรียนการสอน และยังมีอาคารสถานที่อื่น ๆ ที่ครูผู้สอนได้ใช้ อีก เช่น ห้องสมุด สถานที่ทางประวัติศาสตร์ และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เป็นต้น สอดคล้องกับบทบาทสำคัญของผู้สอนและผู้เรียน ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ, (2553 : 33) ในหลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ครูผู้สอนมีบทบาทในการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ และผู้เรียนจะต้องมีบทบาทในการเสาะแสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์สังเคราะห์ข้อความรู้ ตั้งคำถาม คิดหาคำตอบหรือหาแนวทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ และทางโรงเรียนจะต้องอำนวยความสะดวกให้มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้อ ระบบสารสนเทศการเรียนรู้อ

และเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน เพื่อการศึกษาค้นคว้าและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน สังคม โลก

6.1.4 ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างบ่อย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ สื่อด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ถือเป็นสื่อหลักในการเตรียมความพร้อมในเนื้อหาการสอนที่เหมาะสมกับเครื่องมือและอุปกรณ์ อีกทั้งสามารถนำเสนอการใช้สื่อการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ได้หลากหลาย ขึ้นอยู่กับความพร้อมของโรงเรียน โดยเฉพาะปัจจุบันโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษ พบว่า ขนาดของโรงเรียนจะเริ่มที่ขนาด และขนาดใหญ่ จึงเป็นข้อสันนิฐานได้ว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ค่อนข้างมีความพร้อมให้การอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับสื่อที่เป็นเครื่องมือและอุปกรณ์ เช่น คอมพิวเตอร์ โทรทัศน์ เครื่องพิมพ์ และเครื่องถ่ายเอกสาร เป็นต้น ดังที่ ผลการวิจัยของ นายซัมบรี ยีวาแต, (2554) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหากระบวนการใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษาในการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนเครือข่ายบ้านแป๊ะบุญ อำเภอบาเจาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 กล่าวว่า “ระดับการใช้สื่อของครูผู้สอน พบว่า ครูส่วนใหญ่มีความรู้ในการใช้สื่อประเภทคอมพิวเตอร์ มีประสบการณ์ในการใช้สื่อโทรทัศน์การศึกษาและสื่อวีดิทัศน์เป็นสื่อการสอน 1 – 5 ปี ความถี่ในการใช้สื่อในการสอน 1 – 2 ครั้ง ต่อสัปดาห์ ระยะเวลาในการใช้สื่อ 1 – 2 ชั่วโมง” ที่สำคัญ อุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัยในปัจจุบันถือว่ามีความพร้อมต่อการใช้สอยในชีวิตประจำวันในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านการศึกษา เช่น Smart Phone และ Laptop แต่ในทางกลับกันเครื่องมืออุปกรณ์ที่ล้าสมัย เช่น เครื่องบันทึกเสียง และวิทยุ มีระดับการใช้ที่ลดลงเรื่อย ๆ เช่นกัน สอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในหลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ, (2553 : 7) กล่าวว่า ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

6.1.5 ด้านกิจกรรมเทคนิคและวิธีการ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างบ่อย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ สื่อด้านกิจกรรมเทคนิคและวิธีการถือเป็นศิลปะในการถ่ายทอดวิชาความรู้จากผู้สอนให้กับผู้เรียน ที่คำนึงถึงความเหมาะสมกับเนื้อหา และรายวิชา โดยส่วนใหญ่ ครูผู้สอนมักจะใช้การบรรยาย แต่อย่างไรก็ตามในปัจจุบันสิ่งเอื้ออำนวยความสะดวกทั้งครูผู้สอนและผู้เรียน ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับสื่อต่าง ๆ เช่น ด้านบุคคล ด้านวัสดุ ด้านอาคารสถานที่ และด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ นั้นถือว่ามีความพร้อมในการนำสื่อเหล่านี้มาประยุกต์ใช้ผ่านการเป็นสื่อด้านกิจกรรมเทคนิคและวิธีการ ที่มีประสิทธิภาพ และเกิดความหลากหลายให้กับผู้เรียน ที่สำคัญขึ้นอยู่กับบริบท ความพร้อม และความศักยภาพผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน ในการเลือกนำเสนอการใช้สื่อในด้านนี้ มาสร้าง

เสริมประสบการณ์การเรียนรู้จากพื้นฐานต่อยอดจากการบรรยายการสอน เพื่อปรับเปลี่ยนบรรยากาศการเรียนการสอนให้มีความน่าสนใจยิ่งขึ้น เช่น การสอนเป็นรายบุคคล การสอนแบบศูนย์กลางการเรียนรู้ การจัดชุดนิทรรศการ และการกลางแจ้งแสดงออกในการปฏิบัติจริง เป็นต้น ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ, (2551 : 32) ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กล่าวว่า การเลือกและใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน สอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในหลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ, (2553 : 6) กล่าวว่า ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ใน การดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ดังที่ ผลงานวิจัยของ นางลักษณีย์ หะยีมะสาและ, (2540) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา ระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของครูสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี พบว่า ข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ให้ครูสอนศาสนาอิสลามทำความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ พฤติกรรมการสอน ต้องยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เด็กได้ปฏิบัติจริง

6.2 เพื่อศึกษาปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา

ผลการวิจัย พบว่า ปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมเห็นด้วยร้อยละ 46.2 จะเห็นได้ว่าครูผู้สอนอย่างน้อยเกือบครึ่งที่ประสบปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนในภาพรวม จึงทำให้ครูผู้สอนส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งที่ไม่เห็นด้วยในกระบวนการที่ขั้นตอนบางอย่างที่คิดว่าไม่จำเป็นต่อการใช้สื่อการเรียนการสอน ดังที่ ผลการวิจัยของ ฮาसानีะ จิเหม, (2557) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสตูล ผลการวิจัยพบว่า “สภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน” ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ การใช้สื่อที่ไม่ค่อยหลากหลายในการจัดการเรียนการสอน เน้นการใช้สื่อด้านวัสดุเป็น

ส่วนมาก และเน้นกิจกรรมการสอนในลักษณะการบรรยายตามหนังสือแบบเรียน เมื่อพิจารณาทางด้านปรากฏผลดังนี้

6.2.1 ด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน พบว่า ภาพรวมเห็นด้วยร้อยละ 50.8 จะเห็นได้ว่าครูผู้สอนเกินกว่าครึ่งที่ประสบปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนในด้านการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนไม่ได้จัดทำแบบทดสอบความรู้ก่อนเรียน และยังไม่รู้จักนิสัย พฤติกรรมและความแตกต่างของผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ครูผู้สอนขาดการวิเคราะห์สื่อให้เหมาะสมกับวัยและความรู้พื้นฐานของผู้เรียน ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญในการกำหนดวิธีการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนและตรงตามกรอบโครงสร้างเนื้อหาหลักสูตรอิสลามศึกษาในแต่ละรายวิชา ดังที่ ผลการวิจัยของ ชูมายยะห์ สะแมดัม, (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาของครูผู้สอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า “หลักสูตรอิสลามศึกษาต้องปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและเหมาะสมกับวัย” และดังที่ ผลงานวิจัยของ อิสมาแอล หลีเส็น, (2557) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในจังหวัดสตูล พบว่า แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาให้มีคุณภาพ ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอว่า ก่อนที่จะมีการเรียนและ นักเรียนจะได้เตรียมตัวและรู้จักขอบเขตของการเรียนและให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคน ได้พัฒนาตนเองสูงสุดตามกำลังหรือศักยภาพของแต่ละคนเพราะผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันให้มี

6.2.2 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ พบว่า ภาพรวมเห็นด้วยร้อยละ 38.7 จะเห็นได้ว่าครูผู้สอนส่วนน้อยที่ประสบปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ไว้ชัดเจนในแผนการเรียนรู้ซึ่งเป็นความรับผิดชอบในฐานะครูผู้สอนที่จำเป็นต้องใช้แผนการสอนในรายวิชาของตนเองเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายที่คาดหวังกับผู้เรียนหลังจากจบการเรียนการสอนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ แต่ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ครูผู้สอนไม่ได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้อย่างชัดเจน ดังที่ ผลงานวิจัยของ อิสมาแอล หลีเส็น, (2557) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในจังหวัดสตูล พบว่า แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาให้มีคุณภาพ ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอว่า การแจ้งจุดประสงค์และบอกเนื้อหาที่จะเรียนรู้ให้นักเรียนล่วงหน้า เพราะสิ่งนี้ถือว่าเป็นการวางแผนการเรียนการสอนตามหลักสูตร

6.2.3 ด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อ พบว่า ภาพรวมเห็นด้วยร้อยละ 56.1 จะเห็นได้ว่าครูผู้สอนเกินกว่าครึ่งประสบปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนในด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนไม่ค่อยมีทักษะการออกแบบสื่อที่หลากหลาย ทันสมัย และมีเวลาน้อยในการจัดเตรียมสื่อรวมไปถึงการสนับสนุนงบประมาณและการดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์ที่สามารถนำมาใช้ในการตัดแปลงหรือออกแบบสื่อการเรียนการสอน ดังที่

งานวิจัยของ ฮาसानีะ จิเหม, (2557) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล พบว่า “ด้านการดัดแปลงหรือออกแบบสื่อใหม่ ที่มีปัญหามากที่สุด คือ สื่อมีน้อยไม่หลากหลาย ข้อเสนอแนะการใช้สื่อการสอนในรายวิชาอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐจังหวัดสตูลพบว่า ควรมีการสนับสนุนงบประมาณในผลิตสื่อการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรมีการผลิตสื่อ หรือดัดแปลงสื่อที่มีอยู่แล้วให้ใช้ได้ครูควรดัดแปลงหรือประยุกต์สื่อที่มีอยู่ให้ทันสมัยและเหมาะสมยิ่งขึ้น” ดังที่ ผลงานวิจัยของ นางสาวนุริชัน ดอเลาะ, (2551) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดปัตตานีพบว่าปัญหาที่พบมากที่สุด คือ สื่อการเรียนการสอนอิสลามศึกษามีน้อย ไม่มีความหลากหลายและขาดความทันสมัย จากปัญหาดังกล่าวได้รับข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขคือ จัดให้มีการอบรมวิทยากรอิสลามศึกษาในเรื่องการจัดทำสื่อการเรียนการสอนอิสลามศึกษา พร้อมทั้งแนะนำวิธีการใช้สื่ออย่างถูกต้อง

6.2.4 ด้านการใช้สื่อ พบว่า ภาพรวมเห็นด้วยร้อยละ 52.3 จะเห็นได้ว่าครูผู้สอนเกินกว่าครึ่งประสบปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนด้านการใช้สื่อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนจำเป็นต้องมีทักษะในการใช้สื่อประเภทต่าง ๆ และต้องการเวลาในการจัดเตรียมความพร้อมก่อนที่จะนำเสนอสื่อการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน รวมไปถึงเจ้าหน้าที่ที่จะอำนวยความสะดวกให้กับครูผู้สอนในการใช้สื่อการเรียนการสอน และพร้อมจะแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นขณะครูผู้สอนกำลังนำเสนอให้กับผู้เรียน ดังที่ ผลงานวิจัยของ ฮาसानีะ จิเหม, (2557) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล พบว่า ด้านการใช้สื่อการสอน ที่มีปัญหามากที่สุด คือ ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ไม่ชำนาญและสื่อมีไม่เพียงพอ

6.2.5 ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน พบว่า ภาพรวมเห็นด้วยร้อยละ 37.1 จะเห็นได้ว่าครูผู้สอนส่วนน้อยที่ประสบปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนในด้านการกำหนดการตอบสนองผู้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียนไว้ชัดเจน และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหลังจากที่ผู้สอนได้ใช้สื่อการเรียนการสอน อีกทั้งได้ใช้วิธีการต่าง ๆ ในการกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่ต่อยอด และเสริมแรงพร้อมกับให้ผลย้อนกลับทันทีเมื่อผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น

6.2.6 ด้านการประเมินผล พบว่า ภาพรวมเห็นด้วยร้อยละ 41.0 จะเห็นได้ว่าครูผู้สอนเกือบครึ่งประสบปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนในการด้านการประเมินผล ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนไม่ได้ประเมินการใช้สื่อในชั้นเรียนทุกครั้งตามสภาพความเป็นจริงพร้อมๆ กับไม่ได้นำผลการประเมินไปใช้พัฒนาการหรือปรับปรุงการใช้สื่อในครั้งต่อไป ดังที่ ผลงานวิจัยของ นาย ชัมบริ ยิวาแต, (2554) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหากระบวนการใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษาใน

การเรียนการสอนของครูในโรงเรียนเครือข่ายบ้านแปะบุญ อำเภอบาเจาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาราธิวาส เขต 1 กล่าวว่า “ปัญหากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนด้านประเมินผล พบว่า ขาดการนำข้อบกพร่องจากการใช้สื่อมาแก้ไขก่อนการนำไปใช้สอนในครั้งต่อไป และไม่มีการ ทดสอบผู้เรียนตามเกณฑ์และจุดประสงค์ที่กำหนดไว้” และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อีสมาแอล หลีเส็น, (2557:บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลาม ศึกษาในจังหวัดสตูล พบว่า แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาให้มีคุณภาพ ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอว่า ด้านการวัดและประเมินผล การวัดและประเมินผล ต้องเป็นไปตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตรในปัจจุบันการประเมินของครู ยังขาดความหลากหลาย ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอ ให้มีการประเมินผลที่เหมาะสม กับสถานการณ์ในปัจจุบัน ต้องมีการพัฒนาการประเมินผลอยู่ ตลอดเวลา

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม ในอำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะจากการวิจัยที่ส่วนใหญ่ ครูผู้สอนได้นำเสนอถึงแนวทางการพัฒนาในด้านสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน ดังนี้

7.1.1 ควรมีการเชิญวิทยากรภายนอกบรรยายพิเศษเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศในชั้น เรียน และต้องมีความชำนาญและจิตวิทยาสูงเพื่อสามารถให้ผู้สอนได้ปรับปรุงทักษะการสอนของ ตนเองให้ดียิ่งขึ้น

7.1.2 โรงเรียนควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาสื่อการเรียนการสอน และจัดอบรมครูผู้สอนให้มีทักษะความสามารถในการใช้สื่อการเรียนการสอนใหม่ ๆ เสมอ

7.1.3 โรงเรียนควรจัดสถานที่ต่าง ๆ ของโรงเรียนให้มีความปลอดภัย มีภูมิทัศน์ที่ ดีเอื้อต่อการเรียนการสอน และให้มีห้องปฏิบัติการเฉพาะในแต่ละสาระการเรียนรู้

7.1.4 ควรจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อการใช้งานของครูผู้สอน ติดตั้งโปรเจ็คเตอร์ หรือทีวีในแต่ละห้องเรียน และมีการจัดการดูแลรักษาเครื่องมืออุปกรณ์ให้สภาพ พร้อมใช้งานอยู่ตลอดเวลา

7.1.5 ควรจัดอบรมให้ครูผู้สอนมีทักษะการใช้สื่อกิจกรรมที่หลากหลาย และเน้น การสอนเพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติจริงให้กับผู้เรียน พร้อมส่งเสริมให้ผู้เรียนนำไปในชีวิตประจำวันได้

7.1.6 ควรจัดทำแบบทดสอบก่อนเรียนทุกครั้งในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และครูผู้สอนต้องรู้จักนิสัย พฤติกรรมความแตกต่างของผู้เรียน

7.1.7 ควรให้ครูผู้สอนยึดวัตถุประสงค์จนกระทั่งสอนจบในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์

7.1.8 ควรมีการจัดอบรมทักษะการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อการเรียนการสอน และสามารถจัดทำสื่อที่มีความหลากหลาย ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน

7.1.9 ควรมีการจัดคาบสอนไม่มากจนเกินไปเพื่อให้มีเวลาในการทดลองใช้สื่อ ก่อนที่ครูผู้สอนจะนำเสนอให้กับผู้เรียน และสามารถนำเข้าสู่บทเรียนได้อย่างเต็มที่

7.1.10 ควรให้การเสริมแรงกับผู้เรียนทุกครั้ง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม

7.1.11 ควรให้ผู้สอนมีการประเมินผลการใช้สื่อในทุกครั้งที่ใช้ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ พร้อมเลือกวิธีทดสอบที่เหมาะสมกับการใช้สื่อการเรียนการสอน

7.2 ข้อเสนอแนะในการจัดทำวิทยานิพนธ์ครั้งต่อไป

7.2.1 ควรมีการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลาม ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพมีสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการสังเกตเลือกตามรายวิชาหลักสอน ได้แก่ อัลกุรอาน อัลฮะดีษ อัลฟิกฮ อัลอะกีดะฮ์ อัตตารีค อัลอัลลาฮ ภาษอาหรับ และภาษามลายู

7.2.2 การศึกษาวิจัยการใช้สื่อของกลุ่มอิสลามศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างครูสอนที่จบจากต่างประเทศกับในประเทศ และครูผู้สอนคนไทยกับคนต่างชาติ

7.2.3 ควรศึกษาวิจัยการใช้สื่อการเรียนการสอนของกลุ่มอิสลามศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

8. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. 2553ช. หลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

ชวลิต ช่างทอง. ม.ป.ป. สื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : สำนักพัฒนาเทคนิคศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ชัยน มุฮัมมัด ชะฮาดะฮ์. ม.ป.ป. ศึกษาศาสตร์อิสลามและกระบวนการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา. แปลโดย ดนรอหีม สุนทรมาลาตี. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.

ดวงแสง ณ นคร. 2555. การใช้สื่อการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ทัศนีย์ ผลชานิกโก. ม.ป.ป. ปอเนาะ. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.

- บุญชม ศรีสะอาด. 2545. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น
- _____. 2553. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น
- ยุทธนา เกื้อกุล. 2550. วิทยาการสอนของท่านนบีมุหัมมัด ﷺ. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.
สาขาวิชาอิสลามศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (สำเนา)
- Heinich Robert and Other. 1982. Instructional Media and The New Technologies of Instruction. 3rd ed. New York : Magraw - Hill book Company

Prince of Songkla University
Pattani Campus